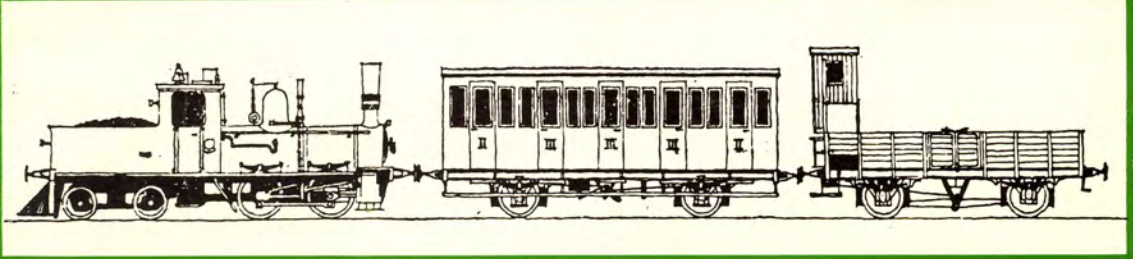

Da Bedsted var bedst

1882-100 år-1982

en folkebog om Bedsted Thy

Hvornår var det nu, det var?

1879 (8/7)	: Bedsted-Grurup kommune bevilger 11.000 kr. til banens anlæggelse. Beløbet betales over 15 år.
1882 (20/4)	: Thybanen tages i brug.
1882 (23/5)	: Kongen indvier Thybanen.
1882 (sommeren)	: Bedsted kro bygges.
1882	: Bager Frederiksen åbner bageri (nu Thylandsgade 23).
1883 (jan.)	: Bedsted st.s første købmandsbutik åbner (hvor kiosken nu ligger).
1887	: Dyrslæge Badstue, Villerslev dør.
1890	: Dyrslæge Marrebæk kommer til Bedsted.
1895 (1/4)	: L. P. Madsen nedsætter sig som malermester i Bedsted.
1896	: Bedsted og Omegns Brugsforening oprettes.
1898	: Bedsted Aholdshotel bygges.
1900	: Rønhede Plantage anlægges.
1905	: Jens Andersen anlægger tørvefabrikken »Møselund« (3 mill. tørv årligt under 1. verdenskrig).
1907	: Laurids Kjærgaard starter vognmandsforretning.
1907 (12/11)	: Bedsted Håndværker- og Borgerforening stiftes.
1910 (ca.)	: Østergade udstykkes og bebyggelse påbegyndes.
1912	: Sognerådsmøderne flyttes fra fattiggården (nu Harregårdsvej 2) til Bedsted Kro.
1912 (6/6)	: Bedsted Idræts Forening stiftes.
1913	: Privatskolen bygges (nu »De gamles Hjem«).
1914	: Mejeriet og Højspændingsværkets maskinhal bygges.
1914 (3-9/7)	: Stor maskinudstilling afholdes mellem kroen og TH.
1915	: Håndkøbsudsalg i Bedsted (barber Otterstrøm).
1918 (14/9)	: Socialdemokratisk Forening og Fagforeningen stiftes.
1918	: Alfred Kjærgaard starter vognmandsforretning (nu Vestervigvej 126).
1919 (1/10)	: Stationsbyskolen indvies. Privatskolen nedlægges.
1919 (1/10)	: Petrus Pedersen ansættes som leder af stationsbyskolen efter i 31 år at have undervist ved Østre Skole.
1919 (1/12)	: Sofie Jensen ansættes som lærerinde.
1919	: Laurids Kjærgaard får sin første bil (S 470).
1920 (16/9)	: 350 deltagere til valgformøde i Bedsted.
1922	: Bedsted Missionshus opføres.
1924 (ca.)	: Læge Nutzhorn opretter praksis.
1926 (1/2)	: Gerhard Pedersen ansættes ved stationsbyskolen.
1928 (28/1)	: Bedsted Kro brænder.

Forsiden, øverst: Personvognslokomotiv litra P nr. 125, bygget 1882 specielt til Thybanen. Lokomotivet kørte normalt baglæns. Det eneste DSB-lokomotiv med kofanger. P 125 kørte på København - Slangerup-banen til 1948. Nu på jernbanemuseet. Personvognene på Thybanen havde kun 2. og 3. klasse. Konduktøren billetterede fra et trinbræt uden for vinduerne under kørselen. Godsvognen er forsynet med et bremsehus.

Forsiden, nederst: Flyfoto af Bedsted by: Geodætisk Institut. Rute D 8104 G, 17/4 1981. Gengivet med institutets tilladelse (A.159/82). Copyright.

Da Bedsted var bedst

— hvornår var det? Titlen lader spørgsmålet stå åbent, så læseren har frit valg mellem fortid og nutid — mellem 100 forskellige år, om man vil. Fra gruppen, der har bearbejdet stoffet, er titlen ikke tænkt som et forsøg på at forherlige fortiden, men på den anden side mener vi, at det er en god ballast for nutidsmennesker at have forståelse for tiden før os. »Livet skal leves forlæns og forstås baglæns«, sagde Søren Kierkegaard. — Egentlig burde bogen også have handlet om det gamle sogn, Bedsted, men stoffet har været så omfattende, at vi har måttet koncentrere os om selve 100-års jubilæet, Bedsted by. Skulle dette skrift inspirere til at søge rødderne længere tilbage, vil det kun glæde os.

Undertitlen — en folkebog — refererer dels til bogens tilblivelse, dels til, at den gerne skulle være folkelig læsning i ordets bedste forstand — ikke en historisk afhandling, men dog så tro mod fakta, som muligt.

Vi forudser, at nogle vil savne stof, som de finder væsentligt, når der skal tegnes et billede af den 100-årige by. Til det må vi sige, at bogen er frugten af et kollektivt arbejde, hvor gruppens medlemmer har bearbejdet det stof, man havde naturlige forudsætninger for at skaffe sig viden om gennem studier af gamle aviser, protokoller og fotos. Vi har desuden efterlyst supplerende stof, så alle har haft mulighed for at bidrage til opgavens løsning. Mange har hjulpet os med oplysninger, og det siger vi tak for.

Arbejdsgruppen bag bogen:

Gerda Sloth Andersen, Erik Bertelsen, Christian Brorson, Mogens Damgaard, Ulla og Johan Frost, Holger Gade, Nicolaj Jensen, Anne Grethe Olesen, Erna Olesen, Niels Chr. Overgaard fra Sennels/Hurup og Uffe Larsen.

Indholdsfortegnelse

Jyske Byer og deres Mænd (1916)	2
Indre Mission og missionshusene	
i Bedsted	5
Bedsted og Omegns Foredragsforening	8
Bedsted Håndværker- og Borgerforening	10
Fagbevægelsen i Bedsted	15
Bedsted Idrætsforening	19
Stationsforstander Valdemar Hansen	22
Bedsted Brugsforening	23
Bykort og gadebilleder	
(folde ud-sider)	27 - 30
Folketal	31
Bedsted Andelsmejeri	31
Thy Højspændingsværk	33
Skoleforhold i stationsbyen	42
Bedsted Kro	51
Noter fra Thisted Amts Avis 1901	53
Bedsted-lune	54
Hjertets Provins af Leo Estvad	56

Udgivelsen støttes af Andelsbanken, Den danske Bank og Sparekassen Thy.

Redaktion:

Uffe Larsen.

Udgiver:

Bedsted Håndværker- og Borgerforening.

Tryk og lay-out:

Koldby Bogtrykkeri . 7752 Snedsted.

Jyske Byer og deres Mænd

Referat af en artikel i »Jyske Byer og deres Mænd« (1916). Artiklen er skrevet af Bedsted-lærerne P. Petersen og F. A. Kristensen.

Stationen kom til at ligge på den sorte hede, i nærheden af tre små elendige hedehuse. Kort efter opførelsen af stationen, gæstgivergården og en filial af købmandsgården i Gl. Bedsted påbegyndtes flere håndværkerforretninger: en malerforretning af N. K. Eriksen, en trævareforretning af P. C. Kristensen og en bagerforretning (Frederiksen). I året 1890 bosatte dyrlæge Marrebæk sig i stationsbyen. Han var med til at præge byen, f. eks. ved oprettelsen af en privatskole og som medlem af sognerådet. De første 15-20 år var der ikke megen udvikling i byen, men omkring 1900 satte driftige mænd deres præg på byens vækst. Gæstgiver Knudsen udvidede kroen, opdyrkede hede og var medvirkende ved oprettelsen af brugsen. Af andre initiativrige mænd kan nævnes gæstgiver Nielsen og tørvefabrikant Jens Andersen. Nielsen udstykkede det nuværende Østergade-kvarter og lod bygge købmandsforretning (1910) til G. Thomsen (nu Thy Kornes kontorbygning). Overfor byggede Jens Andersen et stort bageri (ejes nu af Chr. Bangsgaard). Kort efter solgte bager Madsen sin gamle forretning syd for banen og byggede forretning i den gamle hovedgade (nu Thylandsgade). I denne gade kom der en del forretninger til: skomager C.B. Christensen, manufakturhandler C. Olsen, møbelhandler og maskinsnedker N. Lykke (senere Thisted), tricottagehandler S. Jacobsen, tømremester P. Christensen, smedemester C. Christensen, karetmager Krogsgaard, skomager Eriksen, cykelhandler M. Andersen, sadelmager Vestergaard, øl- og boghandler I. Kappel og barbererne Jerne og Otterstrøm. Sidstnævnte har udsalg af medi-

Dyrlæge Marrebæk, Mads Sund, der gik dyrlægen til hände og Kræn (Chr.) Daniel, der ejede Blander. Billedet er taget foran Mads Sunds hjem, Lille Blander ca. 1923. Den 2-personers bil er Marrebæks.

cinalvarer. Gamle, næsten blinde Arendal hentede medicinen i Vestervig på en trækvogn. Han boede Morup Møllevvej 15. I Østergade blev der urmager- og guldsmedeforretning (P. Pedersen), maskinværksted (Søren Bertelsen), cementstøberi (G. Johannesen) og to vognmandsforretninger.

I 1898 opførtes et afholdshotel, der ejes af Bedsted Afholdsforening. På initiativ af maler L. P. Madsen — en af de mænd, der kom til at præge byen allermest — oprettedes en teknisk skole. Den første stationsforstander (Suadecani, 1882-99) anlagde en lille granplantning øst for stationsbygningen, hvilken i år (1915) er blevet ryddet for at give plads til en udvidelse af stationsterrænets skiftespor (sikkert nødvendiggjort af den stigende transport af tørv fra »Moselund« under 1. verdenskrig).

Staten har købt en del af Bedsted gårdes og huses hedeskifter (Rønhede) og lagt dem ind under Hvidbjerg v.å. klitplantage. Æren for dette initiativ tilkommer sognefoged Jens Knudsen, Bedsted og klitplantør Eskesen, Hvidbjerg v.å. Træerne i plantagen har flere steder nået mandshøjde, og stedet vil sikkert ad åre blive et yndet udflugtssted for beboerne i Bedsted stationsby.

KENDTE NAVNE.

N. Leegaard, Gaardejer, f. 1. April 1844 i Bedsted. Blandt flere Tillidshverv har han siden 1895 været Vurderingsmand for Viborg Kreditforening og siden 1906 Vurderingsmand for Hassing Refs Herreds Skyldkreds, været Medlem af Bestyrelsen for Landbosparekassen for Thy.

Johannes Worm, Købmand, f. 23. Juni 1858 i Hillerslev. Lært Handel hos Købmand A. I. Gasberg, Visbyaa, Kommis i 6 Aar hos M. Hansen, Bedsted, overtog dennes Forretning i 1883 og drevet den siden. Medlem af Sogneraadet fra 1880—95 og fra 1901—07, deraf i 4 Aar Formand, Vurderingsmand i Grundejerkreditforeningen siden 1896, Kredsformand i Thisted Amts Brandkasse siden 1902, i Bestyrelsen for den stedlige Handelsforening, Suppleant til Skatteraadet og i Bestyrelsen for Mejeriet.

Jens Andersen, Tørfabrikant, f. 1858 i Nors. Lært Smedeprofessionen, Svend i Skyum i 6 Aar derefter Smedemester i 7 Aar, købte en Gaard i Horsfeldt, Gaardejer i Tøstrup i 10 Aar, købte den nuværende Ejendom i 1905 og anlagde herpaa Fabriken og opbyggede Gaarden som kaldes Moselund. Formand for Andelsmejeriet, Bestyrelsesmedlem for Højspændingsværket.

I. R. Marrebæk, Dyrlæge, f. 21. Marts 1862 paa Falster. Har boet i Bedsted siden 1890. Sogneraadetsmedlem, Sparekassebestyrelsesmedlem, Formand for Thisted Amts Dyrlægeforening.

Petrus Petersen, Skolelærer, f. 1864 i Lille Hillerslev. Uddannet paa Ranum Statsseminarium 1879—82. Enelærer ved Bedsted østre Skole fra 1888 til Dato, er tillige Kirkebylærer og Kirkesanger for Bedsted Sogns Menighed. Medlem af Værgeraadet fra 1911 og af Menighedsraadet fra 1912.

A. Worm, Stationsforstander, f. 1866 i Rold. Ansat ved Statsbanerne den 1. August 1883, udnævnt til Stationsforstander i Forlev den 1. Januar 1900 og i Bedsted den 1. November 1905.

N. Nielsen, Gaardejer, f. i 1866 i Eising pr. Vinderup. Tømrerm. i Kbhvn. i 13 Aar, overtog Kærgaardsholm Mølle og havde den i ca. 5 Aar, overtog 1908 Bedsted Kro til 1913 driver nu Gaarden „Brydbjerg“. Vurderingsmand for Landbygningernes Brandkasse.

Sv. Jakobsen, Manufakturhandler, f. 1866 i København. Oprindelig Mejerist. Etbl. 1897. Driver Manufaktur-, Tricotage og Galanteriforretning. Bestyrelsesmedlem af Menig-

Johns. Worm, Kbmd.

Mads Hansen, Kbmd.

Chr. Weye, Kbmd.

*I. R. Marrebæk,
Dyrlæge.*

*Jens Andersen,
Tørvefabrikant.*

*L. P. Madsen,
Mølmester.*

*C. B. Christensen,
Skomagermester.*

*A. Worm,
Stationsforstander.*

*G. Thomsen,
Købmand.*

*Sv. Jakobsen,
Manufakturhandler.*

hedsraadet, Fmd. f. Privatskolen, Stifter af Foreningen, „Hjælp for Haandværkssvende“, Fmd. for D. M. S. Kredsforening i Bedsted.

F. A. Kristensen, Lærer, f. 1868 i Hjermand. 3-aarig Uddannelse paa Jelling Seminarium. 2 Maanedskursus i Dansk i København. Har oprettet en Børnebogsamling ved sin Skole, holdt Aftenskole, ledet en Sangforening, har været Fmd. for en Foredragsforening og for Bedsted og Omegns Brugsforening. Medlem af Bedsted-Grurup Sogneraad fra 1909, har været Medlem af Bestyrelsen for „den fri Fattigkasse“, Fmd. f. Bedsted Afholdsforening 1914—16.

Chr. Weye, Købmand, f. 1868 i Bedsted. Uddannedes hos Købmand Mads Hansen og ejer nu denne Forretning. Medlem af Sogneraadet siden 1907. Formand for samme 1911—1914.

L. P. Madsen, Maler, f. 1875 i Sennels pr. Thisted. Lært hos Maler C. N. Rokkjær i Hvidbjerg, Thyholm. Begyndt Forretningen 1. Oktober 1895.

C. B. Christensen, Skomagermester, f. 1877 i Kjelstrup. Lært hos M. Jacobsen, Bedsted, arbejdet hos P. Petersen, Bedsted. Etbl. 1899. Forretningen arbejdet stærkt op, Ejendommen opbygget 1903, beskæftiger 1 a 2 Mand og Nutidens bedste Maskiner, absolut moderne Værksted. Bestyrelsesmedlem i Haandværkerforeningen, Fmd. f. den lokale Afholdsforening, har været Fmd. f. Skytte- og Gymnastikforeningen, Fmd. f. Skomagermesterforeningen for Thy.

N. Lykke, Snedkermester, f. 1879 i Ørum. Lært hos Snedkermester Yde Jensen, Thisted. Statens Tegnelererkursus. Teknologisk Institut. Gennem flere Aar leveret Kirkeinventar til adskillige Kirker i Thy. Maskinsnedkeri for Vinduer og Døre, Møbel- og Ligkistelager. Sogneraadsmlem.

G. Thomsen, Købmand, f. 1884. Uddannet ved Kolonialhandel i Frederikshavn. Etbl. 1910. Forretningen omfatter Kolonial og Isenkram. Bestyrelsesmedlem i Bedsted Haandværker- og Borgerforening.

N. Lykke,
Snedkermester.

P. Petersen,
Lærer.

F. A. Kristensen,
Lærer.

N. Nielsen,
Gaardejer.

Indre Mission og missionshusene i Bedsted

I 1897 blev missionshuset i Gl. Bedsted bygget. I to år forinden havde man indsamlet 1140,51 kr. blandt tilhængere i Hvidbjerg v. å., Ørum og Bedsted. Indsamlingen blev ledet af indremissionær Jens Kr. Pedersen, Hunsbjerg. Gennem bidrag fra støttekredsen skulle der årligt skaffes 500 kr. indtil huset var betalt. Grunden blev købt af Kristen Breddahl, Gl. Bedsted for 250 kr. I følge protokollen blev selve byggeriet påbegyndt i foråret 1897, og indvielsen blev foretaget af provst Paludan, Søndbjerg d. 13/10 1897.

Der blev ikke ruttet med pengene i disse år, og regnskabet viser kun beskedne udgifter (d. 22/10 1903: »Anlæg af Broen omkring Missionshuset brugt til 2 Koster 6 kr.«).

Den 2/7 1921 vedtoges det på en ekstraordinær generalforsamling at flytte missionshuset til Bedsted station. Denne beslutning blev tiltrådt af vennerne fra Hvidbjerg v. å. og Ørum d. 5/8 samme år. Der nedsattes et byggeudvalg bestående af P. Pedersen, Leegaard, Niels Dahlgård, Horsfeldt, Kresten

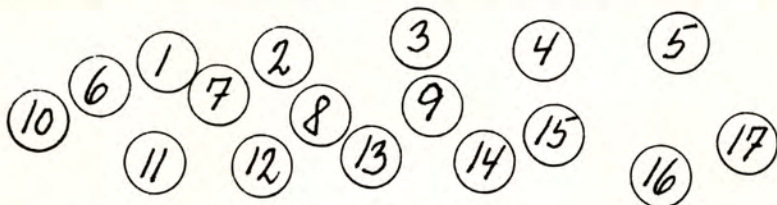
Thomsen, Villerup, møller Munkholm, Bedsted st., og Svend Jacobsen, samme sted. — Bestyrelsen, der stod bag beslutningen, havde følgende sammensætning: Niels Eriksen, Jens Munkholm, And. Christensen, S. H. Kündahl, Jens Jensen, Søren Madsen, Peder S. Pedersen, Chr. Lauridsen og Brorson Pedersen.

Det nye missionshus blev opført på en grund skænket af fhv. indremissionær A. Chr. Christensen og hustru, Maren Chr. (enke efter Jacob Nørgaard, Leegaard).

Gennem indsamling, afholdelse af en basar og udgivelse af afdøde indremissionær Jens Chr. Pedersens erindringer blev der skaffet 6.000 kr., så byggeriet kunne gå i gang og indvielsen foretages i 25-året for det gamle 'missionshus' opførelse. Grundstensnedlæggelsen blev foretaget af pastor Kündahl, Hvidbjerg v. å. d. 6/6 1922 — med ordet Ps. 65-10.

Missionshuset er tegnet af arkitekt og indremissionær Ginnerup, Rønde.

Følgende håndværkere medvirkede ved

Bedsteds første spejdertrop, fotograferet i Afholdshotellet 1925-26 (alle fra Bedsted by).

- 1: tømrersvend Johannes Christensen.
- 2: cykelsmedsvend ? Nielsen.
- 3: møbelsnedker Jens Chr. Callesen, der startede tropsarbejdet i sit lager – nu Thylandsgade 10.
- 4: mekaniker Marius Andersen.
- 5: brugskommis Peter ? fra Fur.
- 6: Aage Vester.
- 7: ?
- 8: ? Pedersen.

- 9: skræddersvend Thorvald ?.
- 10: Aage Sørensen.
- 11: Hjalmar Krogsgaard.
- 12: Henry Thomsen.
- 13: Børge Morsing.
- 14: Hans Overgaard.
- 15: Oluf Krabbe.
- 16: Asger Madsen.
- 17: Henry Vodstrup.

byggeriet: murerbrødrene Nielsen, Hørdum, tømrer P. C. Christensen, Bedsted (var også med til at bygge det gl. miss.-hus), snedker N. Krogsgaard Poulsen, Snedsted, blikkenslager Jensen, Hørdum, cementstøber Johannesen, Bedsted, smed Gregersen, Bedsted og glarmester Johansen, Thisted.

Den 13/12 1942 beslaglægges missionshuset af den tyske værnemagt, som også laver

vej gennem haven til Jens Winthers mark (nu Irisvej). — Tiden, hvor huset var besat, forløb ikke uden dramatik. Mod krigens slutning havde en 16-årig tysk soldat været på orlov i sit hjemland og der fundet hele sin familie omkommet. Dette chock har været for meget for den unge tysker, for kort tid efter skød han sig selv i missionshuset og blev begravet på Bedsted kirkegård. Her tilså fru pastor

Leibølle graven med friske blomster. En del år senere blev de jordiske rester flyttet til en fælleskirkegård, vistnok i Karup.

Indre Missions formænd:

- 1905-08: Jacob Nørgaard, Leegaard.
1908-38: M. Chr. Mortensen, Bedsted.
1938-48: Jens Bisgaard, Spangbjerg.
1948-58: Niels Dahlgaard, Bedsted-Horsfeldt.
1958-65: Jens Marius Nielsen, Horsfeldt.
1965-70: Jens Chr. Pedersen, Brogaarde.
1970- : Peder Bjerregaard, Bedsted.

K.F.U.M. i Bedsted

Hvornår K.F.U.M. er oprettet er usikkert, men ved gen.-forsaml. d. 3/10 1939 nægter Peder Pedersen (Smed) genvalg som formand og en ny bestyrelse vælges: Frederik Eriksen (form.), pastor Johs. Bjerre (næstform.), Mejer Sørensen (kass.), Adolf Møller og Jens M. Nielsen. — Suppl.: Chr. Pedersen og Hans

Chr. Madsen. — Revisorer: Jens Pedersen og Niels Dahlgaard.

Den 13/7 1948 afholdtes der bestyrelsesmøde hos gdr. Salmon Nielsen, Sdr. Bjerregaard. Her fremkom der forslag om at oprette en K.F.U.M. og K.-idrætstafdeling. På bestyrelsesmødet hos lærer Pedersen, kirkeby-skolen d. 16/2 1952 bestemtes det at stille et fodboldhold til den kommende sæson.

Bedsted Unge Hjem

Efter opfordring fra IM v. missionær P. Pedersen, Brogaarde blev det besluttet at oprette en afdeling af Unge Hjem. — I oktober 1953 afholdtes det første møde i missionshuset. Taleren var herregårdsmissionær Aksel Pedersen, Åbybro, som talte over emnet: »Mit hjem er min fæstning«.

Det første Unge Hjem-udvalg bestod af Rita og Verner Vestergaard, Bedsted og Esther og Christian Brorson, Bedsted.

Christian Brorson.

Husflidsudstilling i Bedsted Afholdshotels sal ca. 1930. Møbelsnedker Callesen startede husflidsskolen.

Bedsted og Omegns Foredragsforening

De folkelige vækkelser, der fandt sted i forrige århundrede, er nok årsag til, at en gruppe mennesker i Bedsted og omegn omkring århundredskiftet begyndte at arbejde med tanken om at danne en foredragsforening. Det blev da også en realitet i 1901, da den første bestyrelse blev valgt ved et møde på Bedsted Kro. Her blev samtidig vedtaget nogle love, der skulle gælde for Bedsted og Omegns foredragsforenings mål og virke.

§ 1 lød således: Foreningens formål er afholdelse af foredrag af kristeligt opbyggende og folkeligt vækkende, samt oplysende indhold.

§ 2: Medlem af foreningen kan enhver mand eller kvinde være ved at betale et årligt bidrag efter eget skøn, dog ikke under 50 øre. Medlemsretten gælder også for hustru og børn.

For at danne sig et billede af priserne dengang bør lige nævnes, at der i regnskabet for 1902 på udgiftssiden står anført: »Fortæring til 2 foredragsholdere 0,40 kr.« En foredragsholder skulle dengang have 8 kr. i honorar. Foredragene holdtes skiftevis ved Bedsted st. og i Morup Mølle, og det var overvejende højskolefolk og præster fra alle egne af landet, der talte ved møderne. I 1938 havde man indenfor et halvt år 3 højskoleforstandere, nemlig Brandt Petersen fra Vraa, Arnfred fra Askov og Joh. Terkelsen fra Ry, men også forfattere som Jeppe Aakjær og Johan Skjoldborg talte ved flere lejligheder i foredragsforeningen.

Tegneren Ellen Raadal, der stammer fra Bedsted, har fortalt, at hun som lille pige ofte fik lov til at bære tasken for de store personligheder, når de efter en foredragsaften begav sig til Østergade for at overnatte hos hendes forældre, maler Madsens.

Lokalt kunne man bidrage med sang til mø-

derne, idet Hurup-Bedsted mandskor flere gange underholdt, første gang i 1922.

Flere gange har der været en pause i foreningens arbejde, hvilket nok skyldtes økonomien og/eller manglende tilslutning til møderne. Men det varede dog aldrig længe, før end interessen for at høre et godt foredrag igen meldte sig, og i årene under krigen, hvor de nationale følelser gjorde sig stærkt gældende, var det ikke ualmindeligt med 100-200 mennesker til en mødeaften. Man havde f.eks. en Danmarks-aften med alsang (en national sangbevægelse, der kom til Danmark i 1940), hvor tilslutningen var stor. Det samme var tilfældet til en sangaften, hvor der samtidig var forevisning af Kongefilmen og Thyfilmen. I juni 1945 blev der afholdt et nationalt møde i Morup Mølle sammen med Sønderjysk forening. Anledningen var befrielsen den 5. maj. Her sluttede man aftenen med at synge de 5 nordiske landes nationalsange.

To af de DSB-tjenestemænd, der har været længst i Bedsted, trafikekspedient og senere stationsmester Anders Oddershede (tv.) og overportør Kr. Bisg. Krabbe. Deres ansættelsestid ved Bedsted station var hhv. 1933-65 og 1902-44.

Engang bestod personalet ved stationen af 1 stationsforstander, 2 trafikassistenter, 2 overportører, 1 portør, 1 ekstraarbejder, 1 baneformand og et antal banearbejdere, der bl.a. skuffede ukrudt på banen.

Fiske- og jernhandler Brandt og hustru (Inger)-Line foran hjemmet på Ørhøj Bakke.

Fra tiden omkring 1960 gik man over til at lave en foredragsrække med et emne, der så blev belyst gennem 6 foredrag i løbet af en vinter. Det var mange gode og interessante emner, der her blev taget op.

I 1970'erne kniber det igen at samle folk til foredragsaftener, og man indskrænker virksomheden til 2-3 møder i løbet af vinteren. Men så dukker folkedansen op igen, og det viser sig at den her, som i alle andre egne af landet, får stor tilslutning. Det resulterer da også i, at foredragsforeningen i 1979 bliver ændret til Bedsted og Omegns folke-danse- og foredragsforening.

Referat fra bogen:

Paul Nedergaard:

En dansk præste- og sognehistorie, 1959.

Ingen af præsterne har været grundtvigske (og vist heller ingen af lærerne).

Grundtvigianismen har aldrig haft stor betydning i Bedsted-Grurup. Kun enkelte hjem, dannet af mennesker, der i deres unge dage havde besøgt grundtvigske højskoler, var virkelig præget af denne bevægelse. Det gælder *Knud Knudsens* hjem i Vittrup og *Niels Leegaards* i Fuglsang. Der holdtes foredrag skif-

tevis i Morup Mølle og i Bedsted. Frk. *Worm* i Gl. Bedsted købmandsforretning, fru maler *Madsen* i stationsbyen og proprietær *Eriksen*, Søvang, var grundtvigske. Enkelte familier sluttede sig i nogle aar til valgmenigheden i Vestervig, ligesom gdjr. *Chr. Riis* og hustru (datter af fornævnte Niels Leegaard), Gammelby, var sognebaandsløserne til provst *Dahl*, Hurup. IM har gennem mange aar besat posten som sogneraadsformand (gdjr. *Alfred Olesen*).

Formænd og det år, de valgtes:

- 1901: Lærer F. A. Kristensen.
- 1911: Lærerinde Maren Mortensen.
- 1914: Pastor Kuhlman.
- 1922: Marie Madsen.
- 1927: Lærer Gerhard Pedersen.
- 1930: Marie Madsen.
- 1938: Peder Eriksen, »Søvang«, og uddeler A. Bjerre.
- 1942: Laurits Kobberø, »Moselund«.
- 1947: Lærer Niels Dybdahl.
- 1953: Johs. Balsby, »Vestervang«.
- 1955: Kr. Godiksen, »Sdr. Fladskjær«.
- 1959: Lærer Sv. E. Primdal.

Bodil Godiksen.

Bedsted Håndværker- og Borgerforening

På et møde på Bedsted Gæstgivergård tirsdag den 12/11 1907, »som havde samlet 29 håndværkere«, blev man enige om at stifte en forening for håndværkerne fra Bedsted St. og omegn. Foreningens formål skulle være: »At samle alle håndværkere til samarbejde for fælles interesser.« Foreningens navn blev: »Bedsted og Omegns Håndværkerforening.«

Den første generalforsamling blev holdt den 26/11 1907, der var da tegnet 41 medlemmer. Til formand valgtes maler L. P. Madsen, næstform. skrædder J. Appelon, kasserer tømrer P. Chr. Christensen, øvrige tømrer Chr. Jensen Led og tømrer M. Jensen.

Det blev pålagt bestyrelsen som dens første opgave at søge oprettet en teknisk skole ved Bedsted St. Dette blev også en realitet, allerede på et møde 3.12. blev følgende vedtaget: At leje loftsværelset på Afholdshjemmet. Smed Chr. Jensen, Hassing og snedker Lykke, Bedsted skulle undervise i tegning, og

lærer Kristensen, Bedsted V skulle undervise i regning, skrivning og dansk. Skolen skulle køre i januar, februar og marts. Skolepenge 50 øre pr. md. pr. elev. Skolen startede lige efter nytår, 3 aftener om ugen fra kl. 7½ - 10, leje af lokaler 40 kr. med lys og varme for hele sæsonen, løn til lærerne 75 øre i timen.

Teknisk skole blev senere flyttet til den nyopførte kommuneskole. I 1930 blev der nedsat et udvalg bestående af karetmager Krogs-gaard, maler Alf Jensen, Kabelmester Nielsen, murer V. Jensen og tømrer Poul Overgaard, som skulle få tegning og overslag over en ny skole. Dette blev dog senere opgivet på

N. Lykkes maskinsnedkeri, ca. 1910. Sydlige ende (tv.) af huset er ældst, bygget til en urmager. Nordligste ende opført af snedker Lykke. I lagerbygningen i gården undervistes de ældste skoleelever under krigen, da tyskerne havde beslaglagt skolen. Stue-loftet under kvisten er et meget smukt træloft, lavet af snedker Chr. Jensen ca. 1925. Nuværende ejer: Peter Vilhelmsen.

Malermester L. P. Madsen i værkstedet (nu P-plads ved Den danske Bank). LPM, der var en af byens mest anerkendte håndværkere, flyttede senere til Østergade og oprettede et autolakereri (vist nok et af de første i Thy). LPM beskæftigede en overgang 20-25 svende, bl.a. ved arbejder for DSB. Ejede under 1. verdenskrig »Moselund« med stor tørveproduktion. – Foto ca. 1910.

grund af de dengang allerede begyndende vanskelige pengeforhold.

Teknisk skole blev nedlagt 1959.

Dengang — som nu — kunne det til tider knibe med tilslutning til foreningens aktiviteter. Således kan man af protokollen se, at der ofte blev holdt ekstraordinær generalforsamling, fordi den ordinære ikke var beslutningsdygtig. 23.10.1913 blev en fest aflyst på grund af manglende tilslutning og dette gentager sig flere gange. Et andet sted kan man læse: »kun formanden var mødt, og de fremlagte ting kunne derfor ikke vedtages.«

Foreningen arrangerede hvert år udflugt, nogle af de steder, der blev besøgt, var: Do-

verodde, Sjørring Volde, Stenbjerg, haven ved Morup Mølle kro, Toftum bjerge og endog helt til Lemvig. Turene foregik i lastbiler, deltagerne betalte selv for kørsel — i 1915 75 øre — foreningen gav kaffe.

I 1916 oprettedes »Julens Glæde.« Til bestyrelsen valgtes mejeribestyrer Larsen, skomager Christensen, barber Jerne, P. Andersen og urmager Pedersen. 12.7.1918 vedtages sammenlægning med Bedsted Håndværker- og Industriforening, og det bliver nu til Bedsted Håndværker- og Borgerforening. Bestyrelsen skal bestå af håndværkere og handlende (ordinære medlemmer). Ekstraordinære medlemmer kan dog optages, men disse har ingen stemmeret. 9.11.1928 blev det vedtaget at arrangere en festlig aften, først opvisning af et folkedanserhold fra Svankjær og bagefter bal til kl. 2. Musikken leveres af Viggo (Post) Pedersen, Bedsted. Af arrangementer, som ligger ret fast på foreningens program er sommermøde i kroens have, juletræ,

andespil og foredrag om vinteren i samarbejde med andre foreninger, basar, når der var lavvande i kassen.

Af ting, som Håndværker- og Borgerforeningen har taget sig af igennem årene, kan nævnes: gadebelysning. I 1920 bestod gadebelysningsudvalget af skomager Kristensen, installatør Facius og tømrer P. Overgaard. Samme år blev nedsat et udvalg, som skulle arbejde på at få lavet fortov i begge sider af hovedgaden. Dette udvalg bestod af urmager Pedersen, skomager Christensen og maler Eriksen.

I 1924 søgte man en læge til Bedsted og fik lavet lægebolig i den tidligere privatskole. (nu »De gamles Hjem«). Første læge, Henri' André Ehlers Nutzhorn (1924-30) afløstes af Poul Tage Chr. Schleisner. Den 1.8.1942 begyndte læge Hans Therkildsen og d. 1.1.1979 Poul Therkildsen. Det nuværende lægehus er bygget af maler Madsen i 1926-27 som lægehus og manufakturforretning. Bestyrel-

sen i 1924 bestod af form. snedker Christensen, S. Bertelsen, mejeribestyrer S. K. Nielsen, bager M. Madsen og maler Alb. Eriksen.

På et møde 20.5.1933 med kloakudvalget (smed A. Jensen og skomager C. B. Christensen) og sognerådet (M. P. Boddum og maskinmester C. Christensen) enedes man om at godtage et tilbud på et nyt kloakanlæg, på jordarbejde for 2300 kr. fra Agner Slavinsky, Marius Poulsen og P. Nielsen og for cementrør fra G. Johannesen for 2215 kr. I 1940 blev ansat en mand til at køre affald én gang ugentlig. 24.7.1946 var der på en generalforsamling afstemning om, hvorvidt man skulle

Bedsted St.

Fra min Vognmagasin havez følgende Vogne til Salg:
3 Jumber, 2 Arbejdsbogne, 1 Char-a-banc, 2 Træbogne samt 2 gode, brugte Arbejdsfjederbogne med Char-a-banc. Endvidere 2 flotte Kaner.

Alle de nye Vogne sælges med fuldtændig Garanti.

NB. En Dreng kan anlægges i Lære til Vogn.

Chr. Krosgaard, Karetmager,
Bedsted St. Telefon 78.

Karetmager Chr. Krogsgaard (i midten) med svende og lærlinge først i 20-erne. Børnene er fra venstre: Hjalmar, Fredskild og Herman K. Nr. to fra højre er P. Nielsen, der senere nedsatte sig som mester i det nuværende »Farvekælderen«, Stationsvej. Krogsgaard oprettede værksted i Bedsted i 1913, nylig hjemkommet fra en tur på valsen til Syd-Europa.

købe kroen. Fra protokollen: »Der var ingen stemmer for køb af koen, heller ingen stemmer imod.« Den siddende bestyrelse var da A. Oddershede, Chr. Skaarup, C. Wensien, P. Gramstrup og G. Larsen (form.).

Den 24.10.1944 blev stenhugger Wensien valgt ind i bestyrelsen, hvis form. han blev i 1947. Denne post bestred han indtil 1966. Efter protokollen gik livet sin støtte gang i Bedsted i denne periode, foreningen tog sig af de ting, som man forventede, at en håndværker- og borgerforening tager sig af, f.eks. i 1948 at få alle åbne møddinger afløst af lukkede skarnbøtter.

I 1962 blev jordmoder fru Ella Kjær som første kvindelige sognerådsmedlem i Bedsted-

Grurup valgt på borgerlisten. Af andre, som har opnået valg på borgerlisten, kan nævnes teglværksejer V. B. Dam, malermester Alf Jensen, vognmand Chr. Langballe, E. Linnet, C. Wensien og installatør Karl Bertelsen.

Man tog sig af julebelysning, klager over dårlig telefoncentralbetjening, legeplads, telefonboks (31.5.1964), tog initiativ til fjernvarme i byen (1963). Medlemstallet var stabilt i denne periode (125 - 130).

I 1972 var foreningen inde i en mindre krise, hvor der endog var røster fremme om dens nedlæggelse. Dette blev dog forhindret, og driftige form. som direktør Lilleøre og lærer Uffe Larsen beviste, at god reklame og hittepåsomhed kan være til stor hjælp. Det blev igen en forening, hvor der skete mange ting: i 1974 - 76 laves byalbum, i 1976 søger man sammen med andre foreninger kommunen om svømme- og idrætshal til 3,6 mill. Dette blev dog afslået, men 23.8.1980 kunne man indvie Bedsted Hallen. Der er

blevet gjort mange fremstød for at gøre opmærksom på Bedsted.

De gamle traditioner blev brudt, da man i 1975 valgte en lærer som formand, men mon ikke de gamle formænd, som var med til »at kvinder kunne optages i foreningen, men kun skulle betale halvt kontingent, og at ekstraordinære medlemmer ikke havde stemmeret« ville synes, at »bunden var nået«, når der i

dag som formand sidder en kvinde — og det endda en landmandskone. Jeg mener, tendensen er rigtig, at Bedsted Håndværker- og Borgerforening er en forening, hvor alle fra by

Bedsteds ældste forretning, oprettet januar 1883 af købmand Mads Hansen, Gl. Bedsted og med Johs. Worm som bestyrer det første år. Senere ejere: købmand Weie og købmand Skaarup (ca. 1923-65), der solgte til kommunen, hvorefter kiosken opførtes. Foto fra ca. 1910.

Ny Købmandsforretning.

Fredagen den 12te Januar aabner Undertegnede en ny Kolonial-, Produkt- og Manufakturforretning ved Bedsted Station og tillader mig at anbefale samme paa det Bedste til Enhver, som vil forunde mig Sogning. Meel og billig Betjening skal stedse blive udvist.

Ørbodigst

Johannes Worm.

»Faster Tinne« (Kathrine Bredahl) og malermester L. P. Madsen m.fl. foran værkstedet (nu P-plads). Tv. Bedsted Afholdshotel, bygget 1898 og nedlagt som hotel sidst i 30-erne. I baghuset var der sal og biograf, hvor skomager Christensens datter spillede klaver til stumfilmene. I flere år regerede »tante« (Petrine Christensen) i køkkenet – efter sigende med en pande så stor, at der samtidig kunne steges rødspætter i den ene side og frikadeller i den anden. Th. pladsen, hvor maler Madsen lod opføre den nuværende bankbygning i 1910.

og land, uden skelen til politiske, religiøse og stillingsmæssige forskelligheder skal kunne mødes under samme fane med det fælles ønske, at Bedsted også i fremtiden må trives og være et godt sted at bo.

Ulla Frost.

Fagbevægelsen i Bedsted

Den 14. september 1918 besluttedes det ved et møde på Bedsted Afholdshjem at oprette en socialdemokratisk forening og en fagforening for arbejdsmændene i Bedsted og omegn. Alle 14 mødedeltagere indmeldte sig i fagforeningen, der blev en afdeling under Thisted fagforening.

Allerede det første år sendte man en ansøgning til sognerådet og bad om tilladelse til at afholde juletræsfest med bal på afholdshotel-

let d. 28. dec. Sognerådet nægtede at anbefale p.g.a. »den herskende sygdom her i sognet«. Den spanske syge rasede også i Thy i disse år.

I foråret 1919 — skolebygningsåret — forhandlede man overenskomst med murermestrene. Forhandlinger med Thy Højspændingsværk samme år endte med en konflikt, og fem af fagforeningens medlemmer blev ekskluderet, fordi de havde ført selvstændige forhandlinger med værkets bestyrelse.

Ved generalforsamlingen i 1925 var mange blevet slettet af medlemslisten p.g.a. restancer. — I 1933 kan man selv med tilgang på 9 medlemmer dette år kun nå op på et medlemstal på 19. I 1934 møder 10 arbejdere fra Legind kalkværk op ved generalforsamlingen og indmelder sig. Endnu var der ikke overenskomst mellem ejer og arbejdere på Søvang

teglværk, men arbejdspladsen kom under pres, da organiserede arbejdere rundt om i Thy nægtede at aflæsse mursten fra jernbanevogne, der kom fra Bedsted. Ved et møde d. 24.6.1934 bliver forholdene afklaret, og alle arbejdere på teglværket bliver organiserede — tre mand dog i kristelig fagforening.

I 20-erne og 30-erne var Danmark virkelig

Under opførelse i baggrunden: THs maskinbygning og mejeriet (med spær).

Udstillingen

3-9/7-14 i Bedsted,

der er bragt i Stand for at vise Egnens Beboere, hvilken Nytte ethvert Hjem kan have af at benytte Elektricitet, var i Gaar besøgt af ca. 2000 Mennesker. Fra Kl. 4 til langt ud paa Aftenen passerede den store Menneftsmængde fem en flabig rindende Strøm forbi de fremstillede Ting

3 Dag forevistes Udstillingen for Pressen. Paa en Plads bag ved de under Opsærelse værende Bygninger til Brug for Thy Højspændingsværk fandtes Udstillingen af Gaardtærsteværker, hvor saa godt som alle Typer paa disse Værker fandtes repræsenteret. Endvidere findes der forskellige Slags Kværne. Disse vil sikkert ikke være velkomne for Møllerne, da enhver Landmand herefter selv vil kunne saa malet sit Korn.

En selvregulerende Pumpe vil findes her.

Damerne vil med stærk Interesse kaste sig over Udstillingen af elektriske Varmeapparater, lige fra det elektriske Strøgejern og Apparatet, hvorpaa man laver sin Kaffe, til de elektriske Bage- og Stegeovne. Men der findes meget mere at se paa Udstillingen, end der kan nævnes her i Dag; saa vi kan kun anbefale alle at tage Udstillingen i Cjeslyn.

Karen Villes hus, der lå, hvor nu vejen til idrætspladsen går, var sikkert Bedsteds ældste hus, da det blev brændt af under en brandøvelse (!) i 1966. Personerne er Hjalmar Nielsen (søn af KV) og Karen Ville, samt børnene Agnes og Sigrid Hove Jacobsen. Foto fra ca. 1916.

præget af et klassesamfund, hvor socialdemokrater og fagforeningsfolk som regel var republikanere. Det fortælles, at et bestyrelsesmedlem i fagforeningen i Bedsted dårligt kunne skjule sin foragt, når han under kontingentopkrævning kom til hjem, hvor man havde fotografier af kongefamilien på væggene. Man skal nok kende forholdene omkring påskekrisen i 1920 for at forstå denne indstilling.

Slåning af skærver var i mange år en almindelig beskæftigelse. Hele kommunens vejnet bestod af grusveje med skærver som underlag, så der skulle mange sten til og mange folk i arbejde. I 1932 klages der til sognerådet over, at der kun kan tjenes 2 - 2½ kr. om dagen ved at slå sten. I 1940 var lønnen på 6,84 kr. pr. m³ sten (1 dags arbejde) + et

tillæg på 0,22 kr. pr. time. Kontrolopmålingen blev foretaget af et sognerådsmedlem.

Den 1/6 1937 blev Bedsted fagforening selvstændig. Flere gange må man træde til foranstaltninger, der skal forhindre, at foreningens medlemmer mister deres arbejde. I 1938 klager man til brugsuddeleren i Bedsted over, at han sælger sten fra Ydby teglværk.

I 1938 — i en periode med kraftig markering af politisk egenart — får foreningen sin egen fane, men der bliver ikke brug for den, da fagforeningens 25 års jubilæum skal festligholdes i 1943. På grund af forholdene efter d. 29. aug. må festen aflyses.

I de første år efter krigen var der stadig mangel på meget, men der var dog mulighed for at søge om at få tildelt arbejdstøj, og havde man mere end 4 km til arbejdspladsen, kunne man få tildelt nye dæk til cyklen.

Allerede i 1941 drøftede man mulighederne for at få et arbejderhus i byen, men først i 1949 blev planerne realiseret, da man i Ålborg erhvervede en tysk barak på flyvepladsen for 4000 kr. For yderligere 5000 kr. blev

huset fragtet til Bedsted og opstillet. Efter krav fra brandmyndighederne blev der opført skalmur omkring bygningen. Foreningens 35 års stiftelsesfest d. 5/9 1953 kunne således holdes med foden under eget bord.

I slutningen af 50-erne bedredes beskæftigelsen, først ved skolebyggeriet, senere ved udførelsen af kloak- og fjernvarmearbejde. I 1963 talte foreningen 123 medlemmer. Endnu kunne man råbe vagt i gevær, hvis beskæftigelsen var truet. Således protesterede man i vinteren 65-66 over, at kommunen havde afskediget snekasterne og udelukkende anvendte maskiner til snerydningen. Man kunne nu belægge sine ord med større vægt end tidligere, for samme år fik man ved sognerådsvalget to mand indvalgt.

I 1966 hædredes kontorbestyrer Poul Gravesen ved sin afgang og modtog en check på

300 kr. som tak for 29 års arbejde for foreningen.

På generalforsamlingen d. 16/11 1969 accepterer man, at kommunalreformen også kræver centralisering inden for fagbevægelsen, og 32½ års selvstændighed afsluttes med, at foreningen indgår i dansk fagbevægelses Sydthy afdeling.

Formænd og deres valgår, som det fremgår af protokollerne:

- 1918: Niels Nielsen.
- 1919: Anton K. Jensen.
- 1927: Marius Poulsen.
- 1934: Peter Møller Hansen.
- 1935: Niels Peter Nielsen.
- 1959: Anders Pedersen.
- 1967: Jørgen Lykkebo.
- 1968: Christian Mikkelsen.

Nicolaj Jensen.

Thy Korn, Bedsted.

Bedsted Idrætsforening

Som i andre byer her omkring opstod der i begyndelsen af dette århundrede i Bedsted en spontan lyst hos byens unge mennesker til at spille fodbold. Man enedes om at købe den nødvendigste rekvisit — en fodbold, og for den svimlende betaling af 15 kr. om året, lejede man en lille ager til spilleplads. Pudsigt nok var en af de første spillepladser, der hvor stadionanlægget i dag er placeret.

Den 6. juni 1912 blev Bedsted Idrætsforening (B.I.F.) stiftet. Dens første formand blev installatør Facius, som skulle komme til at præge klubben gennem mange år.

Den 7. juni spillede den første kamp. Det var mod Snedsted, som vandt 4-1.

Bedsteds hold var fra målmand til venstre wing: Murer Anton Jespersen, Maler Jens Wodstrup, Smed Brusgaard, Skak Petersen, Skomagersvend Lund, Mads Klausen, Albert Eriksen, Murer Valdemar Jensen (B.I.F.s målscorer), Otto Wodstrup, Bagersvend Nielsen, Aksel Worm.

Den første medlemsliste, der findes, opererer med 25 aktive og 11 passive medlemmer. Passivt medlemsskab koster 75 øre. Aktive betalte tilsyneladende efter evne mellem 35-125 øre. På bagsiden af denne liste er regnskabet for fodboldklubben opstillet. Der opereres med en omsætning på 65.90 kr. Underskud på 4,29 kr. Det dækker over mange nødvendige udgifter: 1 dommerfløjte 10 øre, Porto 15 øre, kridt 25 øre, restance på fodbolden 6,00 kr., brædder og kokusgarn 1,60 kr., leje af bane 15 kr., øl og kaffe til spillerne 5,00 kr., musikkeren 6,00 kr., dommeren 2,00 kr. Man havde samlet ind på banen blandt tilskuerne, henholdsvis 3,58 kr. og 4,58 kr.

Boldspillet kom under mere ordnede forhold, da man i 1931 oprettede Thisted Amts

Boldspils Union (TABU) på foranledning af Thisted Idræts-Klub. J. Ph. Facius blev iøvrigt næstformand.

B.I.F. indmeldte 2 hold, ét til 1. holds-, og ét til 2. holds turneringen. 1. holdet blev kredsvindere med 10 point for følgende kampe: B.I.F. - Gettrup: 7-0, Uglev - B.I.F.: 0-0, B.I.F. - Hvidbjerg: 5-2, B.I.F. - Uglev: 2-1, Gjettrup - B.I.F.: 1-2, Hvidbjerg - B.I.F.: 3-3.

2. holdet bliver ligeledes kredsvindere med 11 point.

Der spilles derefter afsluttende kampe i Thisted sidste søndag i august. 1. holdet vandt over Snedsted 4-0, men taber 2-0 til Vorupør. 2. holdet vandt over Klim: 5-0.

I 1932 beslutter TABU at afholde en pokalturnering i april, før turneringen starter i maj: B.I.F. spiller sig i finalen ved at vinde 7-1 over Snedsted og 3-0 over Sundby. Kampen afvikles på Snedsted stadion 24.4.32 og modstanderen er Agger. De 5-600 tilskuere bliver vidner til, at B.I.F. vinder 2-1 efter at have været bagud ved pausen. Præmien var en fodbold.

B.I.F.s pokalvindere 24/4-32.

Simesen

Schnedler Johansen

Karl Bertelsen

J. Pedersen (Ginge)

Bundgård

Knattrup

Chr. Thomsen

Rasmussen

Sørensen

A. Jensen

I 1939 kvalificerede Bedsted I sig til at spille om en nyudsat pokal »Gutenbergpokalen«. Kampen foregik ved et sportsstævne, som TABU afholdt i Thisted. Modstanderen var Hansted. BIF vandt 3-2 efter 0-2 ved pausen. Denne triumf resulterede i, at B.I.F. i 1940 meldte et hold ind i Jysk Boldspil Union's (J.B.U.) turnering i B-rækken.

I 1942 vandt holdet kredsmesterskabet, og i kampen om retten til at spille i A-rækken vandt B.I.F. over Skive II. Derefter fortsatte man mod Jyllandsmesterskabet. Med sejre over Thim (4-2), Sparkjær (4-1), Hasle (1-0) og Varde (2-1) var holdet klar til finalen. Den foregik i Ålborg, modstanderen var Skagen. Men de var desværre for stærke, idet Skagen vandt 5-2. Bedsteds hold var dog på forhånd handicappet, idet centerforward havde et dårligt knæ, og efter 5 min. gik han helt »i stykker«. Også højre half havde et uheld, og B.I.F. måtte således spille den afgørende kamp med kun 9 virkelig aktive spillere.

B.I.F.s kredsvindere, oprykker til A-rækken og nr. 2 ved Jysk Mesterskab 1942.

H. Poulsen, I. Dissing, Ove Gramstrup, Herman Krogsgård, Preben Thagård, Sund Pedersen, Verner Dam, Møller Lyhne, Carl Facius, Henry Sørensen, H. C. Facius.

Vi springer straks til det næste markante resultat i B.I.F.s historie. Jysk Mesterskab i A-rækken 1947. Selve slutpointstillingen i A-rækken (kreds 29) så således ud: BIF 25, Vestervig 24, Hurup 21, Skive 12, o.s.v. (kan du kende dem?) Det har været spændende.

Holdet skulle derefter spille mod Tim om oprykning til Mellemrækken. I Thy spillede på det tidspunkt kun T.I.K. i mellemrækken. B.I.F. blev derfor først det andet mellemrækkehold, da de besejrede Tim 4-1. Det var brødrene Poulsen (Henning, Svend og Knud) samt Ove Gramstrup, der scorede for B.I.F.

B.I.F. var oversidder i ottende-dels-finalen.

I kvartfinalen mødte holdet Auning. Kampen skulle have været spillet i Viborg, men det lykkedes at blive enige om at spille i Bedsted. Det var den daværende formand, skomager Peter Nielsen, der gennem stor snilde og forhandlingsevne fik denne og følgende kamp flyttet til hjemmebane. Den ordinære kamp endte 1-1. B.I.F. scorede først 5 min. før tid. Det var i det hele taget et nervepirrende opgør. Kort efter at B.I.F. var kommet foran 3-1 fik Auning reduceret til 3-2, kampens resultat. Svend Poulsen scorede alle B.I.F.s mål.

Semifinalen blev igen henlagt til Bedsted. Modstanderen var Sebber. Ca. 1000 tilskuere så, at B.I.F. vandt med 5-0.

Allerede i 1. halvleg lavede mestertrioen Poulsen fire mål, deraf centerforward (Svend) 2 og de lynhurtige wingbrødre hver ét. Efter dette store forspring blev sidste halvleg ret mat, og skønt Sebber bestod af stærke, robuste landmænd og fiskere, nåede de sjældent forbi centerhalf Erik Sørensens allestedsnærværende jernben. Svend Poulsen scorede det 5. mål.

Finalekampen om det jyske mesterskab foregik i Thisted, modstander var Karup. 1000-1200 tilskuere overværede kampen, der foregik i steghede. B.I.F. førte kun 1-0 ved halv-

leg, men i begyndelsen af 2. halvleg blev sejren slået fast, idet holdet øgede til 4-0. Nu slappede B.I.F. lidt af, og det resulterede i 2 scoringer af Karup, men der blev aldrig tvivl om resultatet. Det sædvanlige scoringsmønster: Henning P. (2), Knud P. (1) og Svend P. (1).

Kredsvindere, oprykker til mellemrækken og Jydsk Mester 1947.

Bagerst fra venstre: Træner Poul Bunk, formand P. Nielsen, holdleder Knud E. Nielsen.

H. Poulsen, Ove Gramstrup, S. Poulsen, Victor Pedersen, K. Poulsen, Henning Hansen, Erik Sørensen, Th. Vilhelmsen, Vagn Christensen, Herluf Gravesen, H. C. Facius.

Ved hjemkomsten fra Thisted blev holdet modtaget på Brydbjerg bakke af 3-400 borgere. Derfra marcherede spillerne og tilskuerne ned gennem byen, hvor skomager Nielsen holdt en tale, hvor han takkede spillerne for indsatsen. Også formanden for Håndværker- og Borgerforeningen, skrædder Larsen talte, og man modtog lykønskningstelegram fra Vestervig I.F. Derefter har man jo nok holdt en lille fest, men det melder protokollen ikke noget om.

B.I.F. er siden igen blevet jyske mestre. Det var i 1977 i serie 4, hvor holdet i finalen

vandt 1-0 over Tørring. Målet scoret 1 min. før tid af Mogens Jeppesen.

B.I.F.s serie IV, som sikrede sig oprykning til serie III i 1977 og tillige vandt det jyske mesterskab. Bagerst fra venstre: Træner Villy Christensen, Tage Jensen, Mogens Jeppesen, Jens Jørgen Borggaard, Per Vestergaard, Niels Chr. Kjærgaard, Jens Chr. Andersen, Thorvald Jørgensen, Henning Bertelsen, Henry Jensen, Ingemann Andersen, Mogens Bonde.

Foruden fodbold har B.I.F. også tidligt beskæftiget sig med gymnastik. Slagter Poulsen ledede i vinteren 1921-22 gymnastik. Til minde herom og som »løn« fik han en kontorstol med en sølvplade. Der har sideløbende, eller ind imellem, eksisteret en separat Gymnastikforening, men i 1932 blev de 2 foreninger sluttet sammen ved en generalforsamling. I 1980 blev der iøvrigt igen startet en gymnastikforening.

Også håndbold har tidligt været dyrket i B.I.F. I starten var det kun damehåndbold, idet de unge mænd jo spillede fodbold. Der var 11 på hvert hold, og bolden var i størrelse mellem en moderne håndbold og en fodbold. Der har ikke været mange éthånds finter. Man startede 1933 og i boldudvalget sad Else Schnedler-Johansen, Grete Krabbe, Nora Thagård og Maren Christensen.

I dag spiller B.I.F.s damehold i serie 2, og det er en fornøjelse at følge deres kampe i

Bedsted Hallen. Der er siden kommet herrehold til. De klarer sig fint i serie 3.

I 1930 blev I/S Bedsted Idrætsplads stiftet. Dens formål var at fremskaffe en god sportsplads i Bedsted. Medlemsskab kostede fra 3-10 kr. Man købte marken, hvor Thy Korn nu har pakhuse (byfeshallen) og fik oprettet banerne. Ved dette anlæg blev der senere, i samarbejde med Badminton- og Skytteforeningen, bygget et idrætshus. Huset, en gammel barak købt og hentet i Ålborg, blev påbegyndt i 1949 og stod færdigt 15.9.50. Det gav glimrende omklædningsforhold og en sal på 20 x 16 m.

Da kommunen i 1966 havde det nye stationanlæg færdigt, havde man, delvis ved frivillig arbejdskraft, bygget et nyt klubhus derude. Pengene til dette byggeri skaffedes ved salg af den gamle sportsplads. Nu er der jo senere bygget en hal ved huset, og man påtænker at anlægge nye håndboldbaner, så der ydres muligheder for aktiv sportsudøvelse er til stede. Jeg kan kun anbefale byens borgere at støtte diverse sportsforeninger, bl.a. som tilskuere til Bedsteds sportsskampe.

Erik Bertelsen.

Stationsforstander Valdemar Hansen

der rejste fra Bedsted i 1920-erne, oprettede et mandskor og instruerede diletant. Han var meget afholdt og følgende beskrivelse fra hans tid i Espergærde harmonerer med det omdømme, han havde i Bedsted:

Stationsforstander Valdemar Hansen er så høj, så høj. Der er så langt op til hans varme øjne. Han har hvid sommeruniform på med blanke uniformsknapper, knækflip, sort slips og hvide kridtede sko. Han er mild og meget opmærksom mod alle. Jeg kender ingen, der ikke kan lide ham. Han har lavet et sangkor med postbudene — den elskelige mand spiller på lut, mandolin eller klaver. Han synger nogle sjove viser og folkesange.

(fra Birgit Gents: »En kystbanepiges notater« Samleren, 1979).

Følgende historie er hentet fra samme bog:

Forstanderen fortæller om en mærkelig hændelse i Bedsted: Stationens trafikassistent blev en vintermorgen fundet af bagersvenden, der var på vej til bageriet for at bage morgenbrød. Trafikassistenten var så godt som stivfrossen. Men bagersvenden var ikke rådvild. Han løftede resolut assistenten op på

sine skuldre og bar ham ind i bageriet, hvor han puttede den forfrosne mand ind i den store ovn, der endnu var godt varm fra dagen forud. Det gik godt, og vi havde fornøjelsen af at se assistenten på stationskontoret to dage efter. Se, sådan kan det gå, når man er så flink at følge alle sine venner hjem og selv bliver slået af rusen, slutter stationsforstanderen med et smil og et lunt glimt i øjet.

Stationsforstander Valdemar Hansen er så høj, så høj. Her står han med sit barnebarn på armen. Billedet er fra Espergærde station.

Bedsted Brugsforening

— rids af dens udvikling, som den beskrives i de gamle protokoller.

Foreningen stiftedes den 11. april 1896 ved et møde på gæstgivergården i Bedsted. I den første bestyrelse var følgende:

Gæstgiver P. C. Knudsen af Bedsted.

Gdr. Niels Peter Jacobsen af Hundskjær.

Gdr. Chr. Mathiasen af Hundskjær.

Gdr. Therkild Mikkelsen af Vittrup.

Gdr. Thomas Christensen af Villerup.

Af P. C. Knudsen lejes en ejendom, som evt. senere kunne købes. På den stiftende generalforsamling blev også love og vedtægter godkendt — i § 2 stod f.eks. at gårdmænd som indskud betalte 50 øre, mens husmænd og andre skulle betale 25 øre. Den første bestyrer var Chr. P. Andersen, som aflønnedes med procenter af salget af varer, æg, uld, huder og skind. Bestyreren var dengang kun ansat for ét år ad gangen. I 1899 siges det, at kontrakten af 15. juni 1896 gælder til 31.3.1900 — dog — skal bestyreren selv sørge for indvendig vedligeholdelse, samt »hvad Petroleum der forbruges i Huset, samt hvad Salt der forbruges til saltning af Huder og Skind«. I tiden 1.4. - 31.10. 1897 omsattes varer for 17047,81 kr.

1. april 1900 antages Martin Chr. Jensen Kobberø som uddeler. Med hensyn til det stemplede papirs — kontraktens — beregning bemærkes, at uddelerens løn næppe overstiger 1000 kr. årlig. Samme år er brugsforeningens bygning, som nu ejes, vurderet til 5467 kr. Dette år omsættes varer for 40970 kr. 1901 er året, hvor forretningen indmeldes i F.D.B., men også året, hvor man efter et indgivet andragende gav 10 kr. til en forbedret vej til Visby. Prisen pr. pund rosiner nedsættes den 3. sept. fra 35 til 25 øre for restlageret, som snarest skal opvejes. Al-

lerede 1. marts 1902 får man igen ny uddeler, efter at den tidligere har sagt op — Søren Nielsen Rose af Staby får stillingen.

På et møde d. 30. jan. 1904 fik formanden pålæg om at undersøge, om medlemmerne gennem foreningen kunne levere svin til Skive Andelsslagteri — »for derved at sikre den Pris, der er et Svins værdi, og samtidig støtte deres Interesse i Brugsforeningstanken.« 15.3.1904 tegnede 14 medlemmer sig som andelshavere i slagteriet Skive efter at være sikret, at brugsen skal være modtager for slagteriet.

Sommeren 1904 sælges ejendommen til ølhandler Kappel for 5000 kr. Dernæst købes en ny grund af gæstgiver Knudsen — grunden ligger nord for murer Søndergaard. Man beslutter, at en arkitekt skal lave tegninger, og han får endog bevilget rejsepenge og diæter, så han kan studere en ny forening et sted i landet. De nye bygninger beregnes at koste 7000 kr. Der blev indlagt telefon i den nye ejendom, som man overtog 30. okt. 1904.

Af protokollen ses, at brugsens bestyrelse i 1906 anbefalede en patient til optagelse på Skive sanatorium. Man fik lov at opføre et pakhus på stationens grund, hvilket dog ikke blev gennemført — men det år købte man et jernpengeskab. 1908 indmeldte man sig i den påtænkte oprettede Andelsbank, idet man underskrev indmeldelse og tegnede sig for andele på ialt 3000 kr. Dansk Andels Gødningsforening blev man også medlem af. Ellers lagde man i byen nok mere mærke til, at den gamle stald blev lagt til pakhuset, ligesom der byggedes nyt vaskehus, privat stald og gæstestald. Der var også råd til at indlægge lys og kraft — og til at give 10 kr. til for-

bedring af den elendige Visbyvej. 5.2.07 til 3.1.08 omsættes for 143019,63 kr. — der er altså penge til i 1909 at give 6 kr. til gadebelysning ved stationen.

På generalforsamlingen i 1910 besluttet det med 42 stemmer mod 40 at udelukke forhandling af spiritus. Da der var utilfredshed med resultatet, blev dette prøvet ved en ekstra generalforsamling — resultat: 68 for ophør, 62 imod. Udsalget af brændevin ophørte med udgangen af maj måned — den sidste rom ønskedes solgt under hånden — mens vin fremdeles kunne sælges. Foreningen blev i 1911 medlem af en andels cementfabrik med et indskud på 500 kr. Det var også året, hvor man købte en ny knusemaskine — til knusning af foderkager til dyr. Uddeleren fratrådte 5. aug. 1912 efter uoverensstemmelse med bestyrelsen, der som ny uddeler antog Hans Nielsen.

Da der i 1914 skal opføres et nyt mejeri ved Bedsted station, beslutter man at yde en

støtte dertil på 300 kr. Formandens løn sættes dette år til 200 kr. Den 6. aug. 1914 skriver man: »I anledning af den ved krigen i Europa skabte situation vedtoges en almindelig forhøjelse af alle varer. Tillige vedtoges at indskrænke kreditten under de nuværende forhold. Det vedtoges at indrykke i bladene, at »gæld ældre end to måneder bedes betalt.« Brugsen indtræder i jan. 1915 som andelshaver i Thy Højspændingsværk. Samme år udbetalte man 11 pct. i dividende på kolonialvarer og 35 øre pr. 100 pund kraftfoder.

1917: filial af Andelsbanken oprettes i Bedsted — ved at tegne en andel på 500 kr.

Den gamle brugs (1896-1904) fotograferet 1905. Bygningen rummede da – nævnt fra venstre – barberforretning (C. H. Jerne), fransk vask og strygning (Marie Agesen), galanteriforretning (Jens Mortensen Kappel) og ølhandel (JMK). På billedet ses murer og ølhandler JMK med familie. I gavlværelset i huset tv. for dette boede Philip Facius, før han startede installatørforretning i Østergade.

*Bedsted Brugs ca. 1915.
Uddeler Hans Nielsen med husstand.*

fik man ret til at være medbestemmende om, hvor den skulle placeres i byen; det blev i huset, som i dag rummer Den danske Bank. Foreningens kassekredit flyttes den 31. aug. 1917 til den nye bankfilial. Kostede 1837 □ alen grund virkelig 2000 kr. i 1918? Eller var det dyrt, at man i 1920 gav 5000 for en grund med 30 alen facade? Oplysning føjes til oplysning. På grund af dødsfald antages 1. maj 1920 Alfred Bjerre, Nees brugsforening som ny uddeler. Brugsens bestyrelse holdt normalt møde en gang hver måned for at »ansætte priser på ankomne varer og sætte pris på æg.« Gode naboer! I 1924 byttede man jord med højspændingsværket, hvorefter man for 4675 kr. kunne bygge 20 alen til pakhuset — man får også benzintank dette år.

Krisetid? 11. januar 1926 udsendtes regninger til medlemmer til et beløb af 74000.

Året efter sælges en byggegrund til maler Eriksen for 4500 kr. Fra 1929 udsendes brugsforeningens blad til alle medlemmer. 1930 besluttet det at ombygge brugsens bygninger. Samme år optages for første gang et kreditforeningslån — stort 30000. Årligt støttes soldaterhjemmet i Viborg — man melder sig også som medlem af en gigtsanatoriumforening. For 1933 skulle brugsen betale 597 kr. i statsskat med 50 pct. i tillægsskat. Krisen omkring 1930 ses som faldende omsætning, stigende udestående fordringer, som er vanskelige at inddrive — enkelte medlemmer søger at indgå en akkord med foreningen. Man ser det også på den faldende ægpris — ét kg kostede den 11.3.1932 kun 68 øre, mens prisen i 1924 havde været oppe på 4,68 kr. Andre kendetegn er, at foreninger i nød beder om hjælp.

Men tider skifter. I anledning af brugsens 40 års beståen indbydes medlemmer — med

damer til kaffe, underholdning og musik. Hvem ville bytte? I 1937 ønskede man at bortbytte en opslidt kaffemølle med en ny. Det år vil man også arrangere en tur til F.D.B.s manufakturafdelinger i Aalborg — pris 2 kr. pro person. Omsætningen er i 1938 nået op på 556.126 kr.

Så kom krigen. »Under henvisning til de herskende vanskelige tider med eksporten, således at der i den kommende tid kan blive vanskelighed med betalingsmidler, anmodes uddeler Bjerre om at henstille til kunderne, at de betaler kontant så vidt muligt.« Af hensyn til brændselslageret indhægnes foreningens grund i 1941. Bedsted sognebibliotek fik i 1944 skænket en serie bøger — Danmarks Kultur hed de. På grund af vanskelige rejseforhold sendes ingen til F.D.B.s generalforsamling i Odense i 1945. 11. april 1946 fejredes foreningens 50 års jubilæum med fest på kroen — 348 tilmeldte sig til festen.

Fornyelse var man åben for. Således fik man i 1952 både ny kværn til formaling af korn, en ny kaffemølle og ny motor til hejseværket. Det blev også nødvendigt at tage et nyt lån; men det kunne man nok tillade sig, da omsætningen nu nærmede sig halvanden mill. årligt. Man søger ny uddeler. Af 37 ansøgere blev Ernst Braae antaget pr. 1. juni 1954. På grund af uddelerskiftet skal boligen ordnes med nyt tapet, maling og hvidtning af lofterne. Braae kom til at virke som uddeler, indtil han af sygdom blev tvunget til at holde op med at arbejde i 1977. Han blev afløst af vores nuværende uddeler: Eigil Pedersen.

Denne lille beretning er samlet af en række hændelser, der alle er en følge af, at nogle folk her på egnen besluttede, at de ville have

Bedsted Brugs ca. 1921. Fra venstre Graugaard, Laurids Nielsen, Alfred Bjerre (uddeler), Peder ? og Aksel Ravn.

9

C. Thomsens
Kolonialforretning.

P. C. Christensen
Træhandel

J. M. Pedersen.
Urmager og Guldsmid.

Kendte Forretninger i Bedsted

16

Maren Mortensen.
Mode og Broderi.

17

O. J. Eriksen.
Skoleforretning.

Sv. Jacobsen
Galanteri og Menzjokker-Tel. 2

A. Andersen.
Bageri.

M. L. Vestergaard
Sadelmager

4

7

Bedsted Kirke

Bedsted Skole

21

8

1 *Hilsen fra Bedsted.

5

21

10

3

Parti fra Bedsted.

Bedsted set fra Ørhøj Bakke ca. 1900.

Huset th. med hvid gavl var bageri (bager Frederiksen, senere bager Madsen). Tv. kroens have med lysthus og flagstang. I Bredgade (nu Thylandsgade) umiddelbart efter kroen ses Bedsted Brugs, som i 1904 flyttedes til nuværende sted, der er ubebygget på billedet.

1

Det nuværende CC-kryds ca. 1910. Huset tv. – hvor CC-marked nu ligger – beboedes sidst af centralbestyrer fru Marrebæk, enke efter dyrlæge Marrebæk. Th. skrædder Mortensens hus, opført ca. 1905 af murer Søndergaard og maler Madsen. Mejeriet og Højspændingsværket er ikke bygget. Det skete i 1914.

2

Ørhøjgade (nu Thylandsgade) ca. 1910.

3

G. Thomsens købmandsforretning under opførelse 1910. Nu Thy Korns kontorbygning.

4

Bredgade (nu Thylandsgade) fotograferet mellem 1912 (Madsens bageri bygges) og 1916 (poststempel). Th. Kappels ølhandel m.m. (Brugsforeningen 1896-1904).

5

Bredgade (nu Thylandsgade) ca. 1915. På skiltet tv. står M. Th. Mortensen (manufakturforretning).

Th. den nuværende Danske Bank, bygget af maler Madsen.

6

Thistedvej (nu Vestervigvej) ca. 1915, kort efter mejeriets opførelse i 1914.

7

Bedsted ca. 1920 (skolen blev bygget 1919).

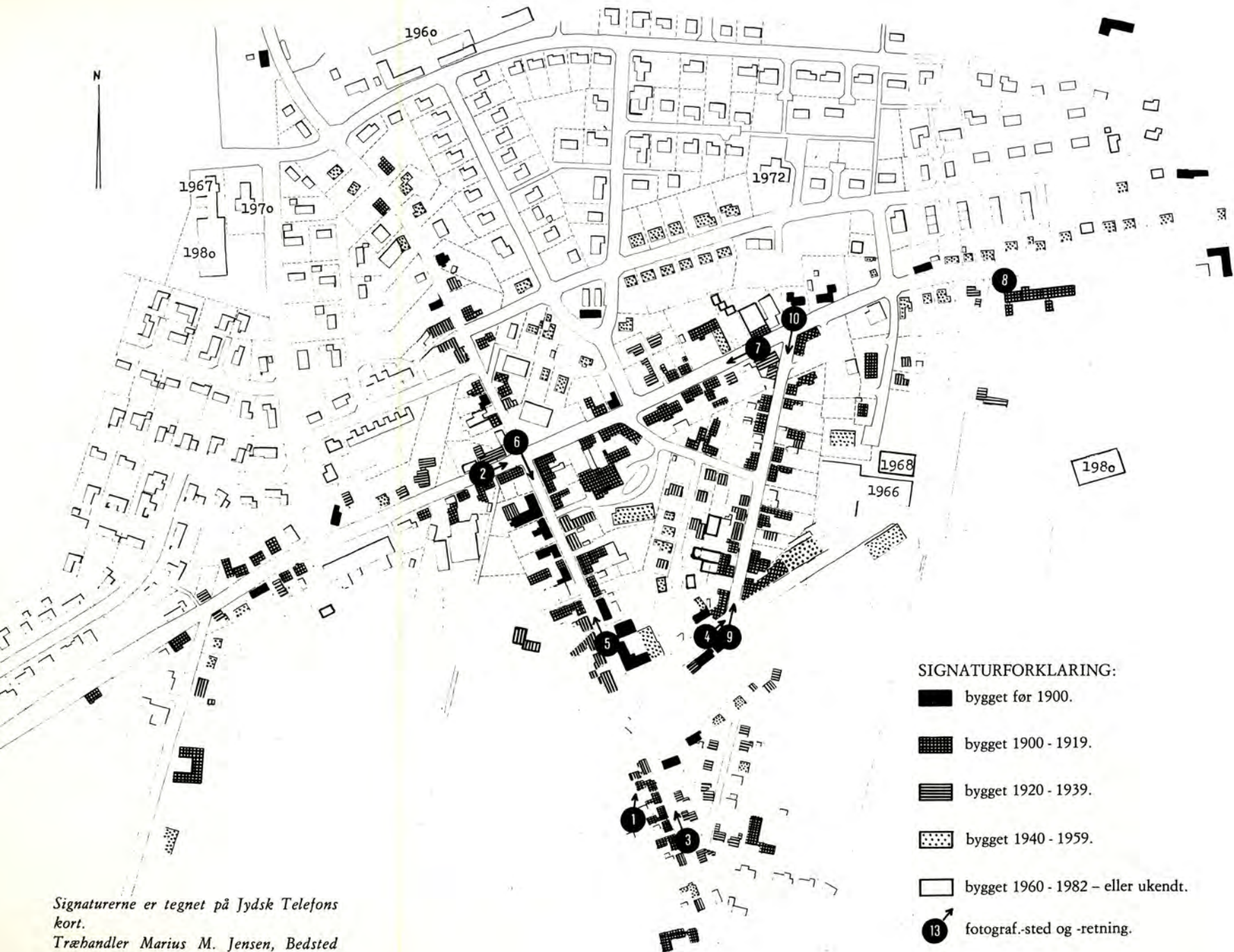
8

Østergade ca. 1930. Tv. den bygning med bageri, Jens Andersen »Moselund« lod bygge 1912. Th. den bygning, kromand Nielsen lod bygge 1910 til købmand G. Thomsen. Senere købmænd på stedet: 1919 S. Olsen, 1920 Tingsgaard, 1921 Anton Ravnsmed, 1923 Chr. Hesthaven, 1929 Carl Mogensen, 1945 Erik Linnet, 1953-72 Poul Christensen. Nu Thy Korns kontor med mødelokaler på 1. sal.

9

Østergade i 1940-erne. – Tv. Laurids Kjærgaards vognmandsforretning (bygget 1918), th. mekaniker Knud Christensens værksted (1933) og privatbolig (1939).

10

Signaturerne er tegnet på Jydsk Telefons kort.

Træhandler Marius M. Jensen, Bedsted har bidraget med oplysninger.

deres egen forretning. Siden 1896 har medlemmerne bestemt, hvordan denne brugsforening skulle drives — hvilke vilkår der skulle handles på — hvordan de økonomiske muligheder bedst kunne afpasses medlemmernes interesser — endelig hvordan det eventuelle overskud skulle anvendes. På alle måder egnens og medlemmernes egen butik.

En anden — også spændende fortælling kunne være berettet om de personer, som er nævnt i de gamle protokoller. Mange bestyrelser — mange beslutninger, små og store — ofte engagerede i tidens forhold — sociale. Mennesker, der tegner et billede af byens og egnens slægter.

M. Damgaard.

Folketal

1906:	234 indbyggere.
1911:	288 indbyggere.
1916:	410 indbyggere.
1921:	529 indbyggere.
1925:	573 indbyggere.
1930:	698 indbyggere.
1935:	697 indbyggere.
1940:	687 indbyggere.
1945:	699 indbyggere.
1950:	757 indbyggere.
1955:	807 indbyggere.
1960:	851 indbyggere.
1970:	965 indbyggere.
1980:	1067 indbyggere.

Bedsted Andelsmejeri

I januar måned 1914 fik nogle bønder den idé at ville placere et mejeri ved Bedsted station. Det var udbrydere fra Morup Mølle mejeri (bygget 1886), der mente, at det var mere økonomisk med et mejeri tæt ved banen, som benyttedes til transport af mejeriets produkter.

Der blev indkaldt til et møde på Bedsted Gjestgivergaard d. 3. jan. 1914. Her blev der nedsat et udvalg til at videreføre planen. Hvis man kunne tegne 500 køer, ville man bygge et mejeri. Dette kunne man hurtigt — Tandrup meldte sig med 70 køer, Søvang med 25 køer og Vestervig Overgaard med 36 køer.

I sommeren 1914 byggede man mejeriet og i oktober samme år startede driften.

Murermester Andersen, Nors byggede mejeriet for 12.000 kr., hvortil kom udgifter til materialer, som mejeriet vistnok selv indkøbte.

Der var da tegnet 140 andelshavere, og det første år indleveredes der 1,13 mill. kg mælk. Mejeriets første bestyrelse bestod af fabrikant

Jens Andersen, Moselund (formand), proprietær P. Eriksen, Søvang, fhv. mejeribestyrer Lars Nielsen, Mølgaards mark, købmand Chr. Veje, Bedsted station, gårdmand Jens Winther, Horsfeldt, boelsmand Andreas Sund, Bedsted, husmand Chr. Frostholt, Horsfeldt. Som den første mejeribestyrer valgte bestyrelsen mejerist P. Hilligsøe Krabbe fra Gjettrup til en årsløn af 2000 kr., samt fri bolig, skummet- og kærnemælk, ildebrændsel og belysning.

I 1915 fik mælkekuskene fra 1,75 - 3,50 kr. pr. rute pr. dag. Al brændsel skulle fragtes hertil med banen, lige som smørret skulle fragtes herfra pr. bane. I juli 1914 fik vognmand Laurids Kjærgaard overdraget kørslen af kul fra stationen til mejeriet for en pris af 7 kr. for 20.000 pund. Endvidere fik han 8 øre pr. Drittel smør, som skulle fragtes til stationen.

På den tid solgtes mejeriets produkter til følgende priser: smør 1,54 kr./pd., sødmælk

14 øre/l, skummetmælk 3 øre/l, kærnemælk 3 øre/l.

Omkring 1950, umiddelbart før traktorerne overtog mælketransporten, blev mælken fra 250 leverandører kørt til mejeriet af 14 mælkekuske.

I 1968 blev Morup Mølle mejeri nedlagt, og andelshaverne herfra gik alle til Bedsted. I dag køres de ca. 12 mill. kg mælk, der årligt modtages, i mejeriets egne tankvogne. Denne transportform gik man over til i 1967.

1939-41: Per Søndergaard, Bedsted.
1941-42: P. Pedersen, Leegaard.
1942-46: Jens Thomsen, Brydbjerg.
1946-63: Laurits Larsen, Brogaard.
1963-65: Svend Früstück, Grurup.
1965-70: K. Lyhne Godiksen, Leegaard.
1970-72: Holger Riis, Sandgaarden.
1972-79: Sven Lauritsen, Ørum.
1979- : Jørgen Møller, Svankjær.

Holger Gade. Charles Vangsgaard.

Mejeriets bestyrere:

1914-15: P. Hilligsøe Krabbe.
1915-19: Søren Lassen.
1919-56: Søren K. Nielsen.
1956-68: Mogens Sørensen.
1968- : Charles Vangsgaard.

Mejeriets formænd:

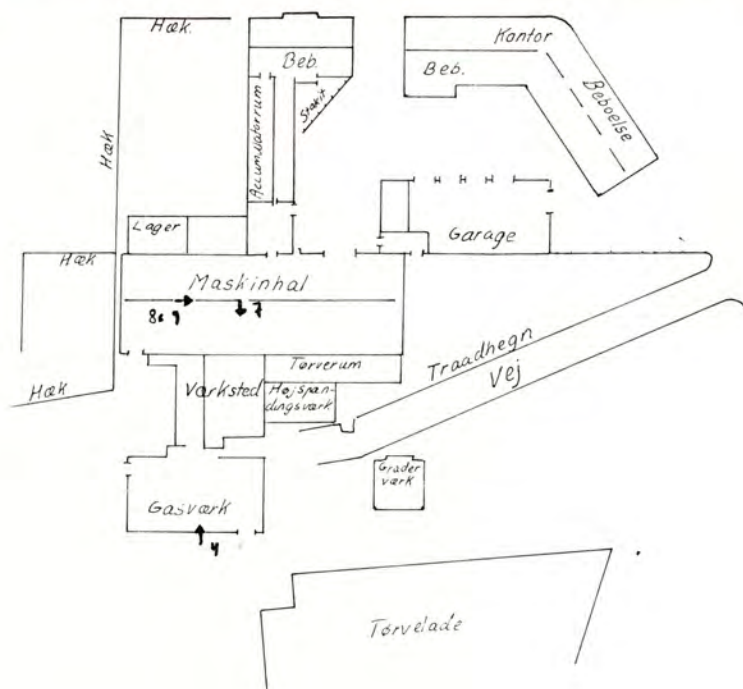
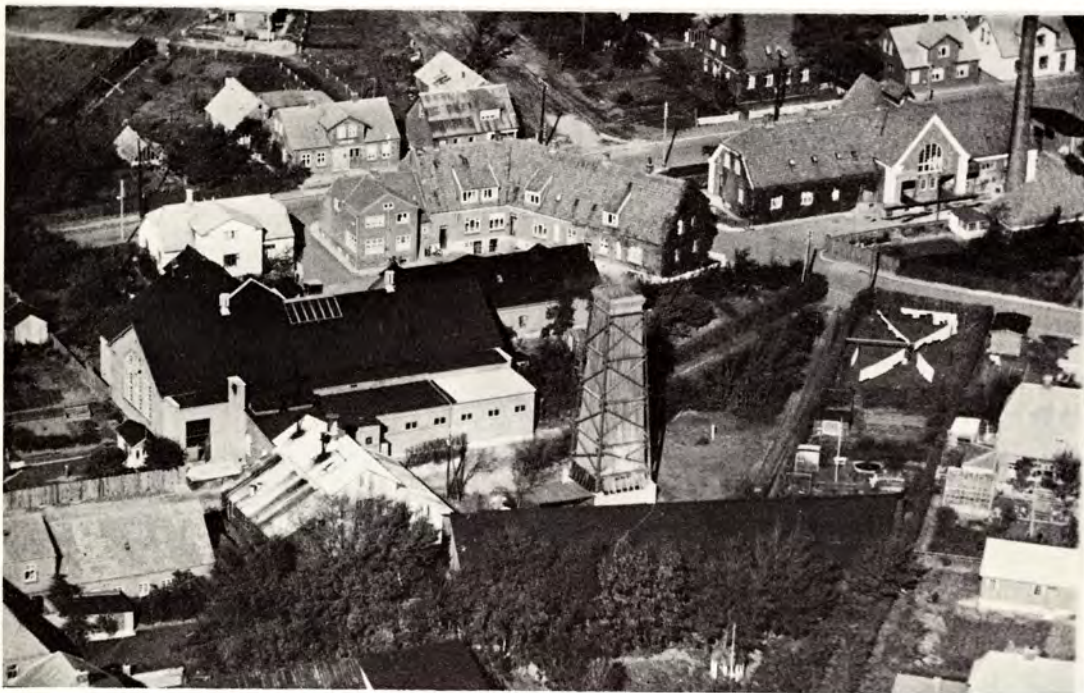
1914-17: Jens Andersen, Moselund.
1917-19: H. Lützhöft, Tandrup.
1919-39: Niels Godiksen, Vittrup.

Bedsted Andelsmejeri ca. 1920.

Bedsted Mejeri.

Thy Højspændingsværk

Den 27/9 1913 var et udvalg samlet på Bedsted Gæstgivergård for at tage stilling til den forelagte »bindende tegning.« (Ref. fra forhandlingsprotokol).

Udvalget skønner af det foreliggende, at »Værket« kunne realiseres. Man enedes om at indkalde til generalforsamling samme sted, den 6/10 1913 kl. 16,00.

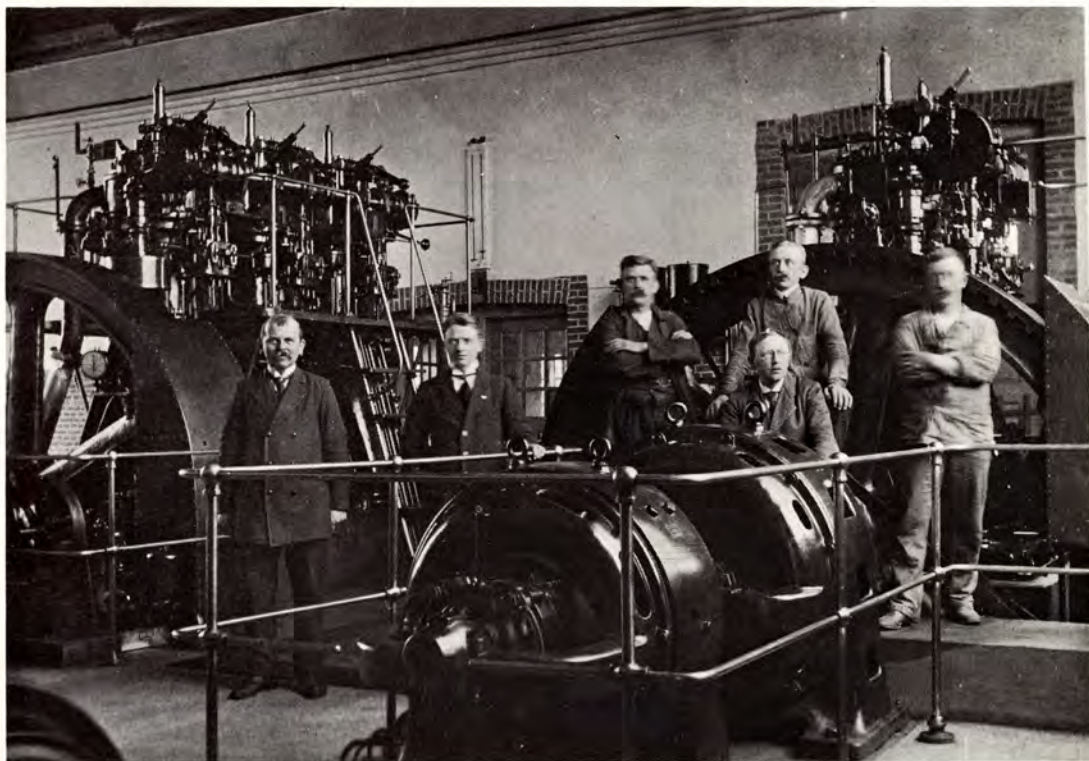
Efter en livlig diskussion om sagens økonomiske side gik man over til afstemningen. Ved skriftlig afstemning stemte 63 for og 22 imod. Imod-stemmerne bøjede sig dog senere ved samme møde for flertallet, idet nej-stemmerne erklærede ikke at ville slettes som andelshavere, hvorefter »Værket« erklæredes for vedtaget.

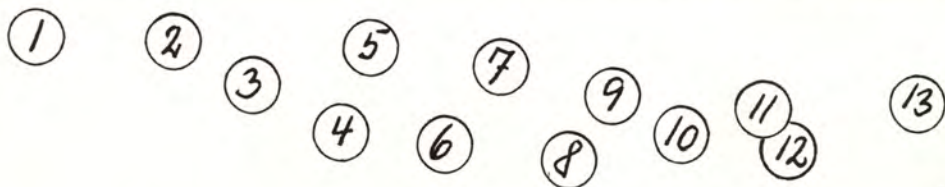
Man fik nu travlt med at få tegnet andelshavere, licitationer og derefter bygning af Værket, samt etablering af fordelingsnettet.

Bestyrelsen afholdt et møde tirsdag den 18/5 1915, hvor man vedtog at levere de første kWh torsdag den 20/5 kl. 21,00. Forinden havde man dog vedtaget, at der kun skulle leveres el på flg. tider. På hverdage fra kl. 06,00 - 08,00 og kl. 09,00 - 12,00 samt 13,00 - 19,00 og om aftenen fra 21,00 - 24,00. Søndage var der ligeledes kun blus på lampen mellem kl. 21,00 - 24,00. Dette program skulle gælde for sommeren 1915, en spæd start.

Det var vel ikke de bedste år at starte en elproduktion, idet første verdenskrig gjorde sit til at forkludre disse fremsynede mænds fremtidsplaner, men man fik dog resultater, hvilket fremgår af denne driftsrapport for:

Thy Højspændingsværk. Nogle af de første dieselmotorer. T.v. driftsbestyrer Eriksen, derefter maskinmester Karl Christensen og maskinpasser Chr. Christensen og Jens Sørensen.

1.: maskinassistent, 2. grad, Otto Olsen.

2: maskinassistent, 1. grad, Karl C. Christensen.

3: Christian Morsing.

4: kabelmester Emil Nielsen.

5: smører Martin »Kappel« Madsen.

6: driftsbestyrer Anton Jensen.

7: maskinassistent Lars Clemmensen.

8: bogholder Bangsgaard.

9: smører Chr. Christensen.

10: maskinassistent Nielsen.

11: liniemontør Christian Henriksen.

12: installationsmester Karl Gustav Hansen.

13: lagerforvalter Otto Thomsen.

Driftsåret 1920 - 21

har i økonomisk Henseende været det dyreste i Værkets Historie, men der er ogsaa sket dette, at medens der tidligere har været et sikkert Underskud med paafølgende ekstra Opkrævning, kan der nu noteres et Overskud af ca. 50.000,00 Kr. og samtidig kan der for kommende Regnskabsaar regnes med en ret be-

tydelig Nedsættelse af Strømprisen.

Ved Driftsaarets Begyndelse var Olieprisen Kr. 725,00 pr. Ton, og ved dets Slutning Kr. 145,00. Prisen har været jævnt faldende hele Aaret, idet der straks ved Aarets Begyndelse fremkom Tilbud paa Olie fra flere Firmaer og skønt det i flere Tilfælde viste sig at være mindre god Kvalitet der kon-

kurrerede, saa mærkedes Virkningen dog ret hurtigt. Alligevel ligger Værkets Gennemsnitspris for Olie ved Kr. 412,00 pr. Ton, idet det jo var i den dyre Tid vi havde den store Belastning og som Følge deraf fik den store Indkøb. Prisfaldet fik dog den Indflydelse, at i Stedet for det budgetterede Beløb af Kr. 216.000,00 til Olie blev det kun paa Kr. 150.000,00.

Driften er i det væsentlige forløbet normalt og uden større Uheld, idet det dog skal bemærkes, at det har været nødvendigt at bygge et nyt Graderværk til Afkøling af Kølervandet til Dieselmotorerne; dette Anlæg blev færdigt i Juni Maaned og viser sig at fungere tilfredsstillende.

Gasværkerne er nedtagne og omdannede til Oliebeholdere, hvilket giver en Forøgelse af ca. 100 pct. af Rumindhold eller ca. 16 Ton, saa at der nu kan rummes ialt 32-33 Ton Olie, og dette vil foreløbig være tilstrækkeligt.

Maskinerne er efterset og klar til at tage imod Vinterbelastningen.

Der er anskaffet en Del nye Instrumenter til Centralen, hvilket foruden at lette Kontrollen

med Driften, ogsaa vil forarsage en ret betydelig Nedgang af Centralens Strømforbrug. Der er ligeledes anskaffet en ny Oliekøler til den store Maskine.

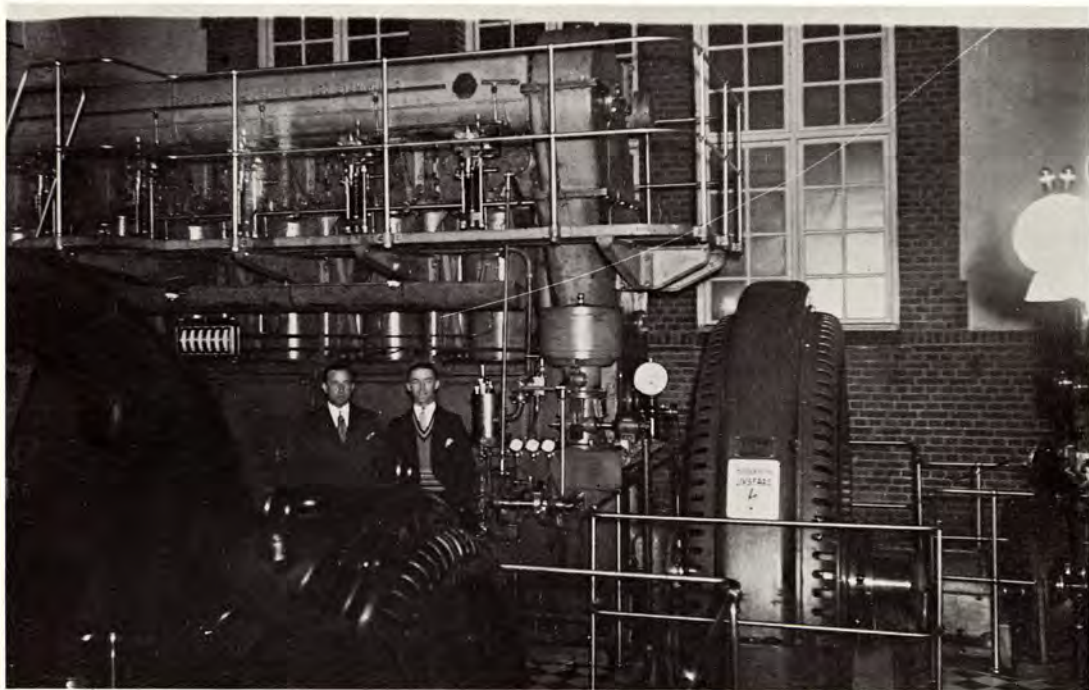
Paa ledningsnettet er der foruden det almindelige aarlige Eftersyn af saavel Højspændings- som Lavspændings-Ledningsnet, foretaget Udskiftning af Isolatorer paa 7 Stationer af det gamle Ledningsnet, ligesom der er udskiftet en Del Kobber. Ialt er der udskiftet ca. 1500 Isolatorer. Dette Arbejde viser sig i høj Grad paakrævet, da ca. 75 pct. af samtlige Isolatorer er revnede. Desuden er 29 Transformatorer rensset indvendig, idet Olien er filtreret, ligeledes er disse rensede og malede udvendig.

Der er foretaget et stort Arbejde med Hensyn til Elektrici-

tets-Maalerne for Kraft, ca. 200 Stk. af disse er udskiftede og erstattede med bedre justerede Maalere. Dette Arbejde er nu snart tilendebragt, der mangler kun nogle Stykker, og vi vil da have vore Maalere i en god og forsvarlig Orden.

Bestyrelsen har ladet foretage en Undersøgelse af Vandkraften i Morup Mølle Aa, med det Resultat, at en Udnyttelse af denne maa betragtes som udelukket.

I sidste Halvdel af November, December og første Halvdel af Januar Maaned havde Værket saa stor Belastning, at det paa enkelte Dage var nødvendigt at rationere Strømmen, dette var dog kun faa Timer i det hele, og derudover har der i Aarets Løb kun været enkelte Afbrydelser af Hensyn til Reparationsarbejder.

Også anden verdenskrig satte sine begrænsninger for el-produktionen og nyanlæg. Så

ledes nåede nogle forbrugere at blive tilsluttet i sidste øjeblik:

45 nye Forbrugere under Thy Højspændingsværk

Ikke flere Nyanlæg saa længe Krigen varer.

Thy Højspændingsværk har i disse Dage tilsluttet Raastrup Transformatorstation med 45

19.5.40

Forbrugere og ca. 600 Lampesteder. Der blev taget fat paa denne Transformatorstations Opførelse sidste Sommer, medens der endnu var normale Forhold, og Forbrugerne under denne Station bliver de sidste, som faar Tilslutning til Thy Højspændingsværk saa længe Krigen

varer. Dels er det praktisk taget umuligt at skaffe Ledningsmateriale, med mindre Køberne selv afleverer Ombytningskobber af tilsvarende Vægt, og dels er Oliesituationen jo saadan, at Værket kan faa Vanskeligheder nok med at forsyne de gamle Forbrugere.

Da olieproblemet begyndte at melde sig:

Mulighed for brug af Tørvegass på Thy Højspændingsværk?

Elektricitetsværkerne ved intet som helst om den kommende Oliefordeling.

De danske Elektricitetsværker, der anvender Olie som Drivkraft, ved endnu intet som helst om den Mængde Brændselsolie, de kan faa. For nogen Tid siden fremkom et Forlydende om, at Værkerne fra 1. Januar vilde faa Halvdelen af sidste Aars normale Tildeling, men denne Meddelelse er ikke bekræftet af Handelsministeriet.

– Thy Højspændingsværk er

19.5.40

derfor i den Situation, at vi ikke kan foretage nogen som helst regulerende Foranstaltninger, udtaler Driftsbestyrer Jensen, fordi vi ikke har nogen Rettesnor at gaa efter. Vi har søgt at faa Oplysninger om den Olieomængde, der kan blive os tildelt, men endnu har det været umuligt at faa positive Svar, og jeg ved, at heller ikke andre Elektricitetsværker har kunnet faa Besked. Det er ikke umuligt, at vi paa Værket maa gaa over til Fremstilling af Tørvegass. Vi har en Motor, som i Verdenskrigens sidste Aar gik med Tørvegass som Drivkraft, og denne Maskine kan anvendes igen paa samme Maade. Man maa dog hu-

ske, at Forholdene den Gang var noget anderledes end nu. Da var der Pengerigelighed, saa Omkostningerne ikke spillede nogen Rolle, og man maa være klar over, at baade Anlægget og Driften af et Tørvegassanlæg er kostbart. Der skal f. Eks. til Gasfremstilling bruges en Mængde Vand, der optager Affaldsstoffer, saasom Svovlbrinte, et Produkt, der stinker afskyeligt. Spildevandet maa derfor ledes langt udenom Byen, før det kan slippes ud, og alene denne Del af Anlægget vil komme til at koste mange Penge. Jeg vil regne med, at vi mindst maa ofre 75.000 Kr., før vi kan begynde at fremstille Tørvegass.

måtte man finde andre energikilder:

Thy Højspændingsværk anskaffer to Generatoranlæg til 91.000 Kr.

Det har ikke været muligt at faa Kobber til en Fødelinie fra Thisted, og om faa Maaneder er det Slut med Olien.

20.12.40

Paa Thy Højspændingsværks Generalforsamling for kort Tid siden blev det oplyst, at Værkets Oliebeholdninger kun vilde slaa til faa Maaneder frem i Tiden til omkring 1. Maj, men man nærede den Gang endnu Haab om, at det vilde være muligt at skaffe Kobber til en svær Fødelinie fra Thisted til Centralen i Bedsted. Dette Haab er nu bri-

stet. Det har ikke været muligt at skaffe saa meget Kobber tilveje, og Thy Højspændingsværk har derfor ikke haft anden Udvej end at anskaffe et Tørvegassgeneratoranlæg til Erstatning for Diesellojen. Værkets Bestyrelse handlede aldeles omgaaende, da man var klar over, at man maatte sørge for Elektricitet fra Værket i Bedsted. Elektricitets-

udvalget af 1940 gav straks Til-ladelse til at Værket anskaffede Generatoranlæg, og derefter købte man hos Burmeister & Wain to Generatoranlæg til en samlet Pris af 91.000 Kr. Men hertil kommer, at de to gamle Maskiner skal omdannes, saa de kan gaa med Tørvegass, og de samlede Omkostninger vil der-for gaa langt over 100.000 Kr.

Driftsbestyrer Jensen oplyser, at man kan begynde med Tørve-gasanlægget omkring 15. Marts, saaledes, at der kan holdes en Smule Olie i Reserve. Man ved erfaringsmæssigt, at Tørvegass-en ikke er saa driftssikker som Dieselolien, og derfor vil man gerne i Gang snarest for at have Olien i Reserve. Overgangen til

Generatordrift betyder, at Thy Højspændingsværk skal bruge 2000 - 2500 Tons Tørv aarligt, og der skal opføres adskillige nye Bygninger til Tørvene og Generatoranlægget, saaledes at faktisk hele Højspændingsvær-kets Omraade maa under Tag. Alene Tørvene vil kræve et La-gerrum paa 50 Meters Længde og 20 Meters Bredde, og hertil kommer, at ogsaa de to store Generatorer kræver betydelig Plads.

Stor Takstforhøjelse forestaaende

Den Omlægning, som finder Sted af Driften, vil uundgaelig medføre, at Elektricitetspriserne

fra Thy Højspændingsværk vil stige betydeligt. I Morgen hol-der Værkets Ledelse Møde, og ved samme Lejlighed vil det sik-kert blive bestemt, hvor meget Forhøjelsen kommer til at an-drage.

Selvom Thy Højspændings-værk nu i Lighed med saa man-ge andre Værker maa gaa over til Gasdrift, er det ikke ensbe-tydende med, at man slipper Forbindelsen med Thisted Elek-tricitetsværk. Saa længe, der er Mulighed derfor, vil Thy Høj-spændingsværk aftage Strøm fra Thisted, idet det ogsaa er ude-lukket, at de to smaa Maskiner vil være i Stand til at klare Elek-tricitetsforsyningen for Værkets store Omraade.

der krævede »bjerge« af tørv:

Et Tørvegodstog til Bedsted i hver Uge

Til Thy Højspændings-værks Generatoranlæg.

Tørvegasanlægget paa Thy Høj-spændingsværk i Bedsted er nu sat ind i den daglige Drift, og efter hvad Dir. Jensen oplyser, gaar det rigtig godt med Tørve-

20.5.41

ne. Hvis vi nu blot kan faa det Brændsel frem, vi skal bruge, er der ingen Grund til Klage, men da vi anvender ca. to Vognlad-ninger daglig, bliver Transport-spørgsmaalet jo noget af et Pro-blem. Vi maa til Stadighed have 4 eller 5 Godsvogne med Tørv paa Bedsted Station, og hvis vi skal have hele Aarets Forbrug

hjem i Løbet af Sommeren, kan vi ustandseligt holde et Gods-tog i Gang.

— Er Lugten fra Anlægget ike en stor Ulempe?

— Det kan jo ikke nytte at si-ge, at Tørvegassen lugter beha-geligt, men den kan kun spores to Gange om Dagen, naar vi be-gynder og naar vi afslutter Drif-ten. Imidlertid fyrer vi op saa tidligt om Morgen, at Lugten ikke kan genere nogen, og jeg tror ikke, at det kan kaldes no-gen stor Ulempe. Værket har gjort alt muligt for at gøre Ulem-perne saa smaa som muligt. Vi har bl.a. lavet en særlig Kloak-ledning, gennem hvilken Spilde-vandet fra Gasfremstillingen fø-res helt udenfor Byen, og derfra gennem en Bæk ned i Fjorden. Det er særlig Spildevandet, der lugter fælt, fordi det bl.a. indeholder Ammoniak, men denne Gene skulde være afhjulpen ved Kloakledningen.

Fra Bedsted stations storbedstid, under 2. verdenskrig, da Thy Høj-spændingsværk modtog så mange tørv, at det til tider var nødvendigt at sætte en del af godsvognene på sidesporet i Hørdum til der blev plads i Bedsted.

Tørvetog til Bedsted hveranden Dag

Højspændingsværket forsyner sig med Brændsel.

Thy Højspændingsværk i Bedsted forsyner sig i denne Tid med Tørv til næste Aars Drift. Hvor enorme Mængder, det drejer sig om, vil man faa et Indtryk af, naar det oplyses, at der hveranden Dag ankommer et Tørvetog til Bedsted bestemt til Højspændingsværket alene.

At fyre med tørv, kunne give problemer:

Katastrofe for Strømforsyningen i Syd- og Midtthy

Generatoranlægget paa Thy Højspændingsværk nedbrændt i Morges. – Der er foretaget drastiske Indskrænkninger i Strømforsyningen. – Kun Strøm til elektrisk Lys tre Timer om Aftenen. – Tærskning forbudt, Sygehuse og Mejerier m.v. ramt af Restriktioner.

Thy Højspændingsværk i Bedsted er i Morges blevet hjemsøgt af en Brandkatastrofe, der vil medføre, at store Dele af Syd- og Nordthy i lang Tid ikke vil kunne faa den nødvendige Strømtilførsel. Hele Gasanlægget er brændt, og det vil tage op mod et halvt Aar inden det igen kan

I Maj Maaned ankom der til Bedsted Station over 200 Jernbanevogne med godt 1200 Tons Tørv, der alle var bestemt til Højspændingsværket. Som bekendt skal Vognene være meget hurtigt aflæsset, og Værket beskæftiger derfor daglig i denne Tid en Arbejdsstyrke paa 15 Mand med Losningen af Tørv. Der arbejdes fra den tidlige Morgen til saa sent paa Aftenen, som man kan se til Arbejdet, og det betyder jo noget i denne Tid.

13.1.45

være i fuld Gang, og i de første Maaneder vil det store Anlæg komme til at ligge stille. Værket har kun en lille Oliebeholdning, som kan anvendes til en af Centralens store Maskiner, men det er saa lidt, at det ikke vil kunne afhjælpe i nævneværdig Grad.

Kl. 4,40 i Morges, da Vagten paa Værket skulde afløses, var en af Vagterne, Theodor Hansen, paa Vej henmod Værket og kunde da nede fra Byen se Ildskæret, men da han kom til stede, havde man allerede opdaget Ilden paa Værket. Medens der blev ringet efter Falck fra Hurup, gik man igang med at bruge de Ildslukningsapparater, der fandtes paa Værket. I Løbet af faa Minutter var Falck paa Brandstedet, men allerede da var hele den store Generatorbygning, der udelukkende er af Træ, omspændt af Flammer, og da Bygningen er anbragt op mod selve Maskinhallen, der er tækket med Pap, fandt Stationsleder Hansen, Falck, det nødvendigt ogsaa at tilkalde Falck fra Thisted.

Da Ledningen til Pumpesta-

Driftsbestyrer Jensen oplyser, at Strømforsbruget er gaaet stærkt tilbage i de sidste Maaneder, saa at Højspændingsværket nu kan klare sig med 12 Timers Drift, medens man det meste af Vinteren havde tre Maskiner i Gang 18 Timer i Døgnet. Aflastningen af Lysforbruget betyder saa meget, at Højspændingsværket kan indstille Driften ved normal Arbejdstids Ophør, saa at Værket i Thisted fra dette Tidspunkt overtager Strømforsyningen.

tionen paa Vandværket var brændt over, maatte man lave en ny interimistisk Ledning til Pumpestationen, og i Mellemtiden gik man igang med at dække Bygningen med Skum. Saa snart Ledningen var i Orden til Pumpestationen, var der tilstrækkelig med Vand. Man fik hurtigt sikret selve Maskinhallen og de øvrige Bygninger, og da Sprøjten fra Thisted naaede frem, var Faren for hele Værket afværget og efter kort Tids forløb kunde Falck fra Thisted igen køre hjem.

Ilden er opstaaet fra Skorstenen i Generatoranlægget. Skorstenene gaar op gennem Taget af Generatorhuset, men Skorstenene er ofte gloende og Kl. 2 i Nat var der Ild i Taget, men man havde paa Værket faaet Ilden slukket, og regnede ikke med, at der var nogen Fare derefter. Ved 4-Tiden er Ilden imidlertid brudt ud igen, og med eksplosionsagtigt Fart antændte det tørre Træværk, saa det kun varede faa Minutter, før det hele var omspændt af Flammer.

Den brændte Bygning var forsikret for 80.000 Kr.

18.12.20

noget brugeligt Strøm, ogsaa om den skal købes.

Thy Højspændingsværk

Med Tak for Optagelsen.
En Haandværker.

Den Gang jeg for ca. 5 Aar siden tegnede mig som Andelshaver i Thy Højspændingsværk, var det med den dejlige Forvisning, at nu fik jeg Lys og Kraft i ubegrænset Mængde til rimelige Priser. Men nu efter 5 Aars Forløb, *hvilken Skuffelse*; selvfølgelig har Tiderne været unormale, men at tænke sig f. Eks. i Dag, den nordlige Ledning er afbrudt og alligevel har vi næsten ingen Strøm paa den sydgaende, det er aldeles utaaleligt, især for os Haandværkere, der har hele vores Forretning baseret paa Elektricitet som Trækkraft (og det beviser tilfulde, at Thy Højspændingsværk er bygget meget ufornuftigt, alt for stort Opland til Maskinkraften). Og til hvilke Priser? Priser saa store, at de vistnok er enestaaende i Danmark, eftersom en Del af Værket blev bygget til smaa Priser. Henvender man sig til de ledende Mænd om Sagen siger de, vi har for lidt Maskinkraft og vil ikke købe mere i disse dyre Tider, og det kan maaske være rigtig nok, men havde det saa ikke været en fornuftigere Anvendelse af Pengene, i Stedet for den dyre Ringledning, at have byttet en af de smaa Motorer væk med en større, da der jo er »mon« om Ledningen, naar der ingen Strøm er til at fylde den med, men det er jo for sent at tale om, hvad der er gjort. Hvad Ordningen med Thisted angaar, synes jeg, at der skulde sættes al Kraft ind paa at faa den i Orden, saa vi kunde faa

NB) Referaterne er fra Thisted Amts

24.12.20

Thy Højspændingsværk

Svar til »En Haandværker«

I Anledning af en i Deres ærede Blad for 18. ds. indrykket Beklagelse fra »En Haandværker« angaaende Værkets Bygning og Drift, skal vi tillade os at fremkomme med følgende Bemærkning:

Da der endnu i dette Efteraar og Vinter ikke er indgaaet en eneste Besværing til Elektricitetsværket over for lidt Spænding paa Nettet, synes det i høj Grad paafaldende, at Værket skal have en saadan Meddelelse gennem Bladene, da man dog skulde tro, at »En Haandværker«, eftersom han er saa gammel Andelshaver som paabe-raabt, skulde være klar over, at den naturlige Vej med en Klage, havde været direkte Henvendelse til Værket. Grunden til Utilfredsheden skulde vel ikke findes i, at »En Haandværker« nu maa betale, hvad det koster at fremstille Elektriciteten, hvad ikke kan siges at have været Tilfældet i afvigte Aar eller mulig, at vedkommendes Installation er i en mindre god Orden. Det kunde ogsaa se ud, som om Værket i sin Administration har manglet netop den eneste Mand, der kunde have ordnet det hele paa rette Maade, nemlig »En Haandværker«, iøvrigt

Avis og Thisted Amts Tidende.

skal vi ikke diskutere Spørgsmaalet nærmere med en unavn-given Person.

P.E.V.
A. Jensen.

13.11.48

Til Thy Højspændingsværk

Et Hjertesuk vi i Strædet sende, især os her i den yderste Ende; vi vil saa gerne se Lyset straalet, at I finde paa Raad, det vil vi haabe.

Naar saadan om Aftenen Mørket ruge og Malkemaskinerne Strømmen sluge.

Vi sige Ajes og Mads og Kresten og alle jer andre med for Resten. Hvorfor vil I saadan paa Kraften tære, naar vi andre er angst for i Mørke at være.

Vi køber Pærer, store og stærke, men stadig ikke vi Lyset mærke; en Lommelampe ved Sengen vi have, det er ikke os der Blinkfyr lave. Naar Turen er endt har vi Hovedpine og alle sidder med sure Miner.

Og naar saa hver tredie Maalmanden kommer og hiver Pengene ud af vor Lomme, saa maa vi alle græde og le, men det er der ikke et Menne-ske, der se, for hvad kan vi se, slet ikke et Kuk og nu maa vi slutte vort

Hjertesuk.
Dem i Mørket.

Poul Martin Kjær.

Peter Vilhelmsen havde vognmandsforretning (lillebil/taxa) i Bedsted 1932-76. Her er han fotograferet foran Bedsted kro i 1936 sammen med chauffør Charles Nielsen (tv.). Bilerne er to Chevrolet, 1931-model, Bemærk de lave numre.

Bager Madsens brødvogn i bageriets gård. Personerne er bagersvend Tage Olsen, bagerlærling Hakon Krabbe og på bukken Valdemar Christensen (tv.) og Marius Eriksen. Billedet er fra 1923.

Skoleforhold i stationsbyen

Kommunens Navn og Skoleforhold (Antal Skolebørn B. Antal Klasser K. Skoleudgifter: KU for Skolebygning SU for Skoleudrustning UM til Undervisningsmidler UM Indbyggere I)	Skolen					Lærere og Lærerinder																			
	Navn og Postadresse (Postadressen er ikke noteret, hvor den ligger sammen med Skolens Navn)	Antal Børn	Antal Lærere	Gymnasial (G)	Børnebibliot. (B)	Kirke	Station	Købmand	Line Nr.	Kandidat 1)	Art 2)	Grundloven	Have	Tristand	1 Stuen	Værelser	Bolig	Indlagt	Honorar	Lærere og Lærerinder					
																				Navn	Fødselsdato	Tjenestetid	Eksamensår	Seminarium	
Bedsted-Gruppen. 223 B, 12 K, 1775 Kr. KU, 2143 Kr. SU, 464 Kr. UM, 1841 L.	Bedsted	48	2	—	—	—	—	—	48	—	—	2640	2000 g	4	1	1	—	—	—	Kristensen, F. A.	21/68	92/88	—	—	48
	Habek.	42	2	—	—	—	—	—	49	—	—	2100	350 g	2	1	1	—	—	—	Simonsen, Karen	21/86	11/08	—	—	49
	Hunskj.	38	2	—	—	—	—	—	50	—	—	2100	480 g	2	1	1	—	—	—	Jensen, Petrea	20/95	19/16	N	N	50
	Bedsted St.	136	4	—	—	—	—	—	51	—	—	2640	1650 g	3	2	2	—	—	—	Petersen, P.	21/64	84/82	R	N	51
	Gruppen pr. Bedsted	154	2	—	—	—	—	—	52	—	—	2100	1250 g	3	3	3	—	—	—	Jensen, Solve	19/93	10/15	N	N	52
									53			2640	875 g	3	3	3	—	—	—	Lynne Thøgersen, I.	21/75	98/96	R	N	53
									54			2640	875 g	3	3	3	—	—	—		21/75	98/96	R	N	54

De første borgere i byen var folk, der ofte tog sagen i deres egen hånd, hvis udviklingen lod vente på sig. — Østre og Vestre skole klumpede sig omkring kirken i den modsatte ende af sognet, alt for langt borte, mente nybyggerne.

Allerede omkring 1900 ansætter kromand Knudsen en huslærer. Hun skal undervise kromandens og enkelte andres børn, men gifter sig få år efter med malermester Madsen. Så må man se sig om efter en anden lærerinde — og et andet sted, for nu er der flere, der vil have deres børn undervist »hjemme« i stationsbyen. Lærerinden bliver sallingboen Maren Mortensen, og stedet bliver Ørhøj bakke (nu Thylandsgade 36), hvor man bygger en privat- eller friskole.

Skolens elevtal vokser, så rammerne er ved at sprænges, og i 1913 indvier man en ny privatskole, det nuværende »De gamles hjem«. Da Maren Mortensen ikke har en egentlig lærereksamen, ansætter man i stedet to »rigtige« lærerinder, frøknene Tretalouf og E. Marrebæk. Maren Mortensen finder sig dog også en plads i det lokale liv. Hun nedsætter sig som broderi- og modehandler, og undervisningen giver hun ikke helt afkald på, idet hun gennem en del år underviser børn i syning. Maren Mortensen deltog aktivt i byens liv, bl.a. som formand for ungdomsforeningen. Hun ligger begravet på Bedsted kirkegård.

Privatskolen har i 1915-16 ca. 70 elever, men i 1919 afløses den af en kommuneskole og må lukke, hvorefter den sidste leder, Ingvar Nielsen rejser fra byen. Samtidig afgiver han posten som formand for Midt- og Sydthy Fredsforening. Ingvar Nielsen var en personlighed. Han udgav digtsamlinger og blev senere ansat ved Folkenes Forbund i Geneve.

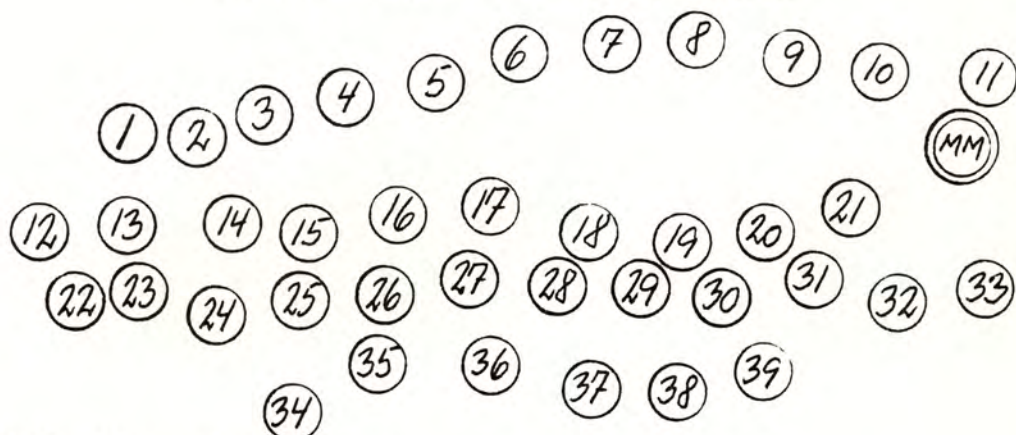
1919 er ét af de store år i Bedsteds skolehistorie. Man vedtager at bryde hele det gamle skolesystem op. Den 11/3 foreligger amtsrådets tilladelse til, at kommunen anvender 65.000, som salget af fattiggården har indbragt, til hjælp til bestridelse af udgifterne ved opførelse af 3 nye skoler. Samtidig gives der tilladelse til at lade østre skole indrette til asyl.

Fattiggården var oprettet i 1888 og havde plads til 26 fattiglemmer. Efter nedlæggelsen af Grurup fattiggård i 1907 var alle »lemmerne« blevet samlet i Bedsted.

De nye skoler indvies ved en fest på stationsbyskolen d. 1. oktober 1919. Foruden denne skole, der skal rumme stationsbyens børn gennem alle syv skoleår, er der opført 2 forskoler, Habæk og Hunskjær, til vestre skole, der fra nu af kaldes kirke-

Bedsted Privatskole/Friskole 1912-13 (nu Thylandsgade 36).

MM: Maren Mortensen, lærerinde.

- 1: Christian Kappel.
- 2: Charles Madsen.
- 3: Viggo Hjøllund.
- 4: Søren Hjøllund.
- 5: Otto Jacobsen.
- 6: Valdemar Pedersen.
- 7: Theodore Mortensen.
- 8: Anna Hjøllund.
- 9: Stinne Kappel.
- 10: Jenny Christensen.
- 11: Anna Damsgaard.
- 12: Hans Krabbe.
- 13: Marie Pedersen.

- 14: Karen Marrebæk.
- 15: Paula Pedersen.
- 16: Edith Jensen.
- 17: Emma Jacobsen.
- 18: Erna Nielsen.
- 19: Elna Christensen.
- 20: Gudrun Jensen.
- 21: Dagmar Jensen.
- 22: Nicoline Andersen.
- 23: Helga Nielsen.
- 24: Emmy Olsen.
- 25: Rigmor Hjøllund.
- 26: Emma Eriksen.

- 27: Ellen Krabbe.
- 28: Marie Hjøllund.
- 29: Mathilde Mortensen.
- 30: Ida Jacobsen.
- 31: Jenny Pedersen.
- 32: Stinne Olesen.
- 33: Gerda Lykke.
- 34: Jacob Lux.
- 35: Marius Eriksen.
- 36: Martin Kappel.
- 37: Hakon Krabbe.
- 38: Helge Madsen.
- 39: Peter Eriksen.

Stolte er man over skolevæsenets nye »flagskib«, stationsbyskolen, og dyrt har det været. 74.000 kr. har st. byskolen kostet, mens Habæk og Hunsjær har kunnet opføres for hhv. 24.000 kr. og 23.000 kr. Entreprenør M. Tandrup, Thisted har givet tegning og overslag, og håndværksarbejdet er udført af P. C. Christensen m.fl., Martin Leed, Morup Mølle og murer Christianse.

Mens der festes, skal de store udgifter glemmes, og dertil hjælper det nok, at der i én af skolestuerne er dækket op til chokolade og kaffe.

byskolen. På disse forskoler skal børnene gå i de tre første skoleår. Ved ansættelse af lærere nøjes man ikke med den billigste løsning — at ansætte forskolelærerinder — men lader stillingerne besætte med to lærerinder med fuld læreruddannelse.

Der går nu ca. 40 år inden næste afgørende ændring i skoleforholdene. Helt uden forstyrrelser er denne periode dog ikke, idet tyskerne under besættelsen beslaglægger stationsbyskolen, mens de andre skoler i kommunen går fri. Hvis nogle af eleverne måske har håbet, at undervisningen nu måtte suspenderes, så er de blevet skuffede, for der findes en løsning på problemerne. En jernbanevogn, der har kørt sin sidste tur, bliver opstillet ved vognmand Alfred Kjærgårds ejendom, og her holdes der skole for de yngste årgange.

De ældste elevers undervisning henlægges til loftet over Peter Vilhelmsens garage (oprindelig bygget som lager for et snedkerværksted). Resterne af jernbanevognen blev fjernet i 1981, men garagen står endnu umiddelbart nord for Andelsbankens parkeringsplads.

Under besættelsestiden begyndte det igen

Bedsted Privatskole 1913-19 (nu »De gamles Hjem«).

I 1920-erne var der lægebolig her (læge Nutzborn). – I 1934 købes bygningen af proprietær H. Lützhöft, Tandrup, som skænker den til kommunen som kommunekontor og alderdomshjem.

Hvor mange danskere har mon gået i skole i en jernbanevogn? Det gjorde de yngste årgange i Bedsted, da tyskerne havde beslaglagt stationsbyskolen under 2. verdenskrig. – Her er 1. klasse fotograferet på deres første skoledag i april 1943.

57

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

SJ: lærerinde Sofie Jensen.

1: Hjalmar Kjær.

2: Eigil Pedersen.

3: Benny Knudsen.

4: Berryl Vestergaard.

5: Yelva Bangsgaard.

6: Randi Nielsen.

7: Peter Haarboj.

8: Bent Olesen.

9: Jens Nedergaard.

10: Ingrid Poulsen.

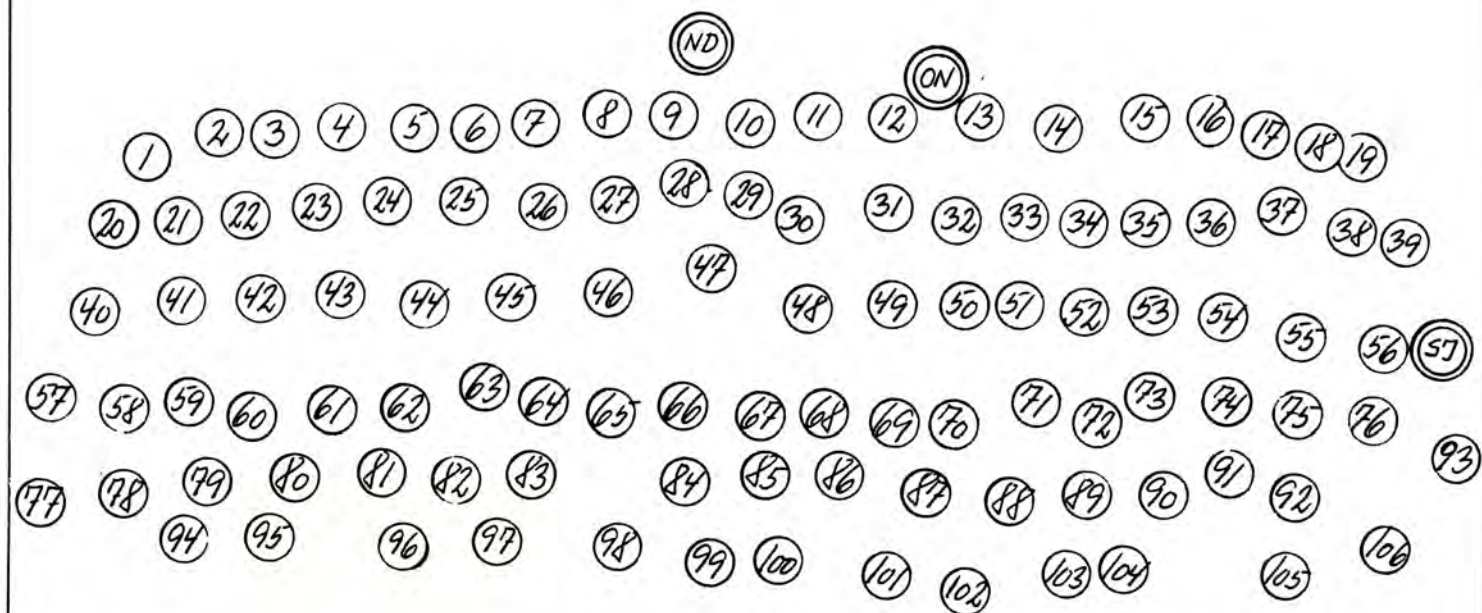
11: ?

at trække op til ændringer i kommunens skolestruktur. Allerede o. 1940 var der vedtaget planer for en udbygning af såvel kirkebyskolen som stationsbyskolen, men stærke kræfter arbejdede for udelukkende at satse på en

centralisering af stationsbyskolen med den konsekvens, at alle kommunens øvrige skoler skulle have forskolestatus. — Nu var det kirkebyboernes tur til at protestere over, at deres børn skulle sendes til den modsatte ende

Bedsted Stationsbyskole 1948.

1: Rosa Nielsen.	37: Egon Thomsen.	73: Henny Christensen.
2: Grethe Christensen.	38: Benny Knudsen.	74: Margrethe Brøchner Poulsen.
3: Gerda Sørensen.	39: Henning Pedersen.	75: Bente Knudsen.
4: Hans Chr. Thomsen.	40: Ove Skovsted.	76: Ivan Sørensen.
5: Knud Erik Andersen.	41: Knud Olesen.	77: Tage Pedersen.
6: Jørgen Dabl Jensen.	42: Preben Kjær.	78: Tove Jespersen.
7: Krista Møller.	43: Thorning Pedersen.	79: Mette Nedergaard.
8: Ingrid Damsgaard.	44: Else Pedersen.	80: Ena Madsen.
9: Jens Gregersen.	45: Grethe Larsen.	81: Ketty Nielsen.
10: Frank Jørgensen.	46: Birte Roelsgaard.	82: Jørgen Kjærgaard.
11: Herman Kjærgaard.	47: Bjarne Sørensen.	83: Knud Olesen.
12: Grethe Lykke.	48: Kamma Nielsen.	84: Aage Slavensky.
13: Svend Erik Buus.	49: Dorrit Bjerre.	85: Anker Gregersen.
14: Edith Jensen.	50: Grethe Nielsen.	86: Kurt Holst.
15: Mona Olesen.	51: Gerda Jensen.	87: Arne Pedersen.
16: Kurt Hornstrup.	52: Annelise Grønkjær.	88: Karl Johan Schnedler
17: Hjalmar Kjær.	53: Anne-Lis Andersen.	Johansen.
18: Svend Nielsen.	54: Lilian ?.	89: Ivan Gregersen.
19: Eigil Pedersen.	55: Rita Madsen.	90: Kaj Nielsen.
20: Grethe Kjær.	56: Johannes Tolbol Sørensen.	91: Peter Haarhøj.
21: Inge Kjærgaard.	57: Krista Sørensen.	92: Bent Balsby.
22: Ellen Kjærgaard.	58: Bodil Vilhelmsen.	93: Frank Jensen.
23: Beryl Vestergaard.	59: ? Olesen.	94: Ellen Olesen.
24: Lizzie Christensen.	60: Tove Jensen.	95: Ingrid Poulsen.
25: Ellen Bangsgaard.	61: Sonja Ringgaard.	96: Tove Olesen.
26: Grethe Bangsgaard.	62: Jørgen Haarhøj.	97: Yelva Bangsgaard.
27: Kaja Dabl Jensen.	63: Bjarne Hove.	98: Bente Sørensen.
28: Henry Daniel.	64: Hans Nørgaard.	99: Aase Brønd Sørensen.
29: Agnethe Olesen.	65: Leif Skaarup.	100: Ellen Pedersen.
30: Inge Vestergaard.	66: Jens Christian Jørgensen.	101: Villy Sørensen.
31: Edith ?.	67: Svend Aage Borbjerg.	102: Rudolf Dybdahl.
32: Edith Nielsen.	68: Mogens Overgaard Nielsen.	103: Leif Hornstrup.
33: Anni Sørensen.	69: Erik Sørensen.	104: Jens Anker Christensen.
34: Bodil Knudsen.	70: John Nielsen.	105: ?.
35: ? Nielsen.	71: Ulla Holst.	106: Jens Nedergaard.
36: Dagmar Pedersen.	72: Ragna Snedler Johansen.	

af kommunen. Hermed var sagen gået i hårdknude.

Optøningen af problemerne begyndte, da kirkebyskolens afholdte lærer Pedersen besluttede at søge andet embede. Da kommunens byggeudvalg samtidig fik ny formand, den dynamiske købmand Erik Linnet, kom der skred i udviklingen. Nu ville man ikke nøjes med at udbygge stationsbyskolen, men opføre en helt ny skole til erstatning for alle de eksisterende.

Mens kommunens borgere havde ført stilingskrig, var strukturplanerne blevet overhalet af en ny skolelov (1958), og det var i grunden slet ikke så dårligt, for nu kunne man tage højde for en ny tids krav.

Den 7. november 1960 indviedes »den mest moderne skole i Thy«, som BS karakteriserede den i Thisted Amts Tidende. Nogle år senere dristede Bedsted Handelsstandsforenings formand sig til at bruge betegnelsen »én af landets mest moderne« om skolen.

Næsten 500 mennesker var samlede i Bedsted Centralskoles kælder ved indvielsen, hvor amtmænd Egedorf holdt festtalen og bl. a. udtrykte ønske om, »at arneilden fra de gamle skoler må blive båret over i den nye, så der bliver sammenhæng i arbejdet«.

Sognerådsformand Alfred Olesen nævnte i sin tale med stolthed, at kommunens egne håndværkere havde været i stand til at klare den store opgave. — Jo, mange blev berørt af, at en ny tid var kommet til Bedsted. En håndværker har senere omtalt 1960 som »det år, hvor vi fik råd til at købe bil«.

Følgende håndværksmestre medvirkede: Carl Andersen, Aksel Christensen og Chr. Christensen (murerarbejdet), Jens Valdemar Christensen og Gerhard Svalgård (snedkerarbejdet), Slavensky (glarmesterarbejdet), Vagn Christensen og E. Nymann Weje (malerarbejdet), Karl Bertelsen (VVS-installationer), J. P. Facius (el-installationer) og Anton Jensen (smedearbejdet). Jordarbejdet blev udført af entreprenør Eigil Toftdal og skolens arkitekt var Poul Hansen, Thisted.

Uffe Larsen.

Vognmand Alfred Kjærgaard i sin Chewrolet, model 1932 foran købmand Skaarups butik. Bilens lastevne: 2 tons. Tilladte hastighed: 40 km/tim.

Slagter Oxsenbølls varevogn, Chewrolet 1928/29, på nær motorhjælm og skærme opbygget på karetmager Krogsgaards værksted.

Bagersvend Charles Madsen og pigerne Ellen Madsen (tv.) og Mary Morsing foran brødbilen, en Ford -23. Bemærk bildækkets tilstand. Foto fra midten af 20-erne.

*Manufakturhandler Sv. Jacobsen og datteren Ida,
fotograferet 1919.*

*Urmager Schnedler Jobansen udenfor butikken. Foto ca. 1930.
Øvrige personer fra venstre: Ragnhild Jensen, Karen Margrethe Andersen, Rigmor Krogsgaard,
en serveringsdame og forrest Arne Andersen.*

Hilsen fra Bedsted Gæstgivergaard

Bedsted kro ca. 1900. Kroen brændte i 1928. Ved genopførelsen byttedes der rundt på sal (th. i billedet) og kørestalden. Personerne er kromand Knudsen m. familie + muligvis buslæreren, senere kendt som Marie Madsen, gift med maler Madsen.

Nr. 114 - 1881 (v. M. 86 - 1881).

Ansøgning fra Gæstgiverbetjent Christen Sørensen Jessen af Mørup Mølle om Bevilling til Restauration ved Brydbjerg Jernbanestation. Anbefales af Gjæstgiveren af Mørup Mølleto, af Sogneraadet og af Herredsfogden. — Amtsrådet vilde ligeledes anbefale det Ansøgte.

Bevilling for Chr. Sørensen Jessen til Restauration ved Bedsted Jernbanestation, Nr. 114 — 1881, Ministeriets Resolution af 28. Novbr. 1881, Hæft. 1882 p. 4.

Nr. 141 - 1883 v. M. 135 - 1883.

Ansøgning fra Peder Andersen Madsen Thomsen, som har høbt den ved Jernbanestationen i Bedsted liggende Restaurationsbygning, om Tilladelse til at drive Gæstgiveri (Krohold) deriblandt. Anbefales af Sogneraadet og Herredsfogden. Amtsrådet havde Intet imod at der drives Gæstgiveri paa nævnte Sted, saaledes at Retten til at drive Restauration opføres.

Bedsted Kro

Kromand Chr. S. Jessen, Mørup Mølle købte, da banen blev anlagt, 2 hedeskifter ved den nye station og byggede Bedsted Kro — vel nærmest for at gardere sig mod evt. konkurrence.

Med det store jordtilliggende kom Bedsted Kro og dens ejere til at sætte præg på de kommende års udstykninger og byudvikling.

Følgende uddrag er fra amtsrådets protokoller:

Fra Thisted Amts Avis, mandag den 30. januar 1928:

Bedsted Kro brændt

Den lagdes Lørdag Aften fuldstændig i Aske

En Rejsende, der opholdt sig i et af Gæsteværelserne paa Bedsted Kro opdagede Lørdag Aften Kl. 5,20 at der var Ildløs paa Loftet. Han løb ned og tilkaldte Værten, Chr. Bodum, og man gik i Gang med at bjerge Indbo og Inventar ud.

Der kunde imidlertid være Fare for, at Ilden vilde brede sig videre, lige op til Bygnin-

gerne ligger Købmand Skaarups Forretning, over til Højspændingsværkets Træskure var kun 100 Meter og andre paptækkede Huse laa i Nærheden. Brandfogden tilkaldte derfor Brandsprøjten fra Hurup — den gamle Haandsprøjte, som tidligere var i Thisted — og med en Bil som Forspand blev Sprøjten kørt over. Og den gjorde god Nytte. Fire Spand Heste blev sat i Gang med at køre Vand til og saa sprøjtedes der ud over de truede Bygninger. Fra den paptækte Krobygning bredte Ilden sig først til den store Staldbygning, der ligger mod Syd, og snart stod ogsaa den i Flamme, og inden længe stod ogsaa den nordlige Bygning med Salen i Flamme.

Efter godt en Times Forløb var de tre Længer et Flammehav. Eksportstaldene, der hører til Kroen, men ikke var sammenbyggede med de øvrige Længer, lykkedes det at redde.

I Rejsestalden var der flere fremmede Bi-

ler og nogle Kreaturer, men de reddedes. Derimod menes en Hund og en Kat at være indebrændt.

Bedsted fik for nogle Aar siden Vandværk, men der blev da ingen Brandhaner opsat.

Centralvarmeanlægget har været i Uorden, og Vandet er strømmet ud derfra, og man anser det for muligt at de elektriske Installationer, som er gamle, kan være bleven ødelagte af Fugtigheden, saa der er sket en Kortslutning.

Der nævnes ogsaa den Mulighed, at Ilden kan stamme fra Skorstenen.

Bedsted kro har haft ca. 30 ejere. Af disse har Anna og Svend Johannesen drevet kroen længst (1959 - 81).

Elly Mardal og Uffe Larsen.

Slagter Christensen m. busstand 1929. Personer fra venstre: Chr. Bang, Karl Christensen, Karl Eigil Chr., slagtermester Chr. Chr., Kristiane Chr., Vagn Chr., Margrethe Bentsen, Lilly Chr.

Noter fra Thisted Amts Avis 1901

- 5/1 : A/S Koopmanns svineslagteri annoncerer med afhentning af svin.
 9/1 : B-G sogneråd yder 120 kr. til Thy have- og plantningsforening. Andre sogneråd yder 5-25 kr. (Hurup 10 kr.).
 8/2 : Folketælling i sognene:
 Bedsted:
 233 beboelseshuse.
 346 indbyggere i 1801.
 1059 indbyggere i 1890.
 997 indbyggere i 1901.
 Grurup:
 56 beboelseshuse.
 156 indbyggere i 1801.

Bedsteds eneste verdensberømt, skræddersvenden fra Ydby, der turnerede under betegnelser som »The great Thybo« og »Amerikas største vovehals på cykel« og senere slog sig ned som skrædder i Bedsted (nu Linnetsgade 7).

- 255 indbyggere i 1890.
 228 indbyggere i 1901.
 11/2 : Nyt savskæreri ved Bedsted station (Kr. Frostholt).
 12/2 : Theatervarieté på Bedsted Gæstgivergaard.
 14/2 : Hassing herreds hestealvsforening holder gen.fors. på Bedsted kro.
 15/3 : Anton Andersen, B.: Letløbende og anerkendte vogne til salg.
 22/4 : Bedsted og omegns brugsforenings årlige generalfors. på gæstgivergd. Overgemt mel sælges.
 30/4 : Johs. Worm og Co.: Færdigsyede trøjer og overfrakker er hjemkommet.
 7/8 : B. og G. skolars elever (ca. 150) gæster i dag Sjørring.
 5/10: Annonce fra kunstcyklist Astrup (senere skrædder i Bedsted).

Krede Publikum i Thy!

Da min Tid desværre ikke tillader mig at assistere til min Broders Forestillinger p. t. i Thy, tillader jeg mig at gøre det ærede Publikum opmærksom paa, at jeg agter at komme til Thy i Februar Maaned og give nogle Forestillinger der med et stort nyt 1ste Klasses Personale.

Foragtelsesfuldt

Niels Astrup,

Danmarks bedste Linebandser og

Kunstcyklist,

p. t. Stadt-Theater, Hadersleben.

- 15/10: P. C. Knudsen, B. kro ann. med fede beder.

Bedsted-lune

Folkeviddet trivedes — og trives — i Bedsted. Denne evne til at se sagerne fra en humoristisk vinkel er med til at krydre hverdagen og gøre den mere farverig. Her er et par prøver på dette kostelige lune, der nok trives allerbedst i den lille by og går helt på tværs af eventuelle sociale skel:

En Bedsted-præst var kendt for sit kritiske syn på varenes pris. »Dine kager er for dyre, bager Madsen«, sagde præsten en dag. »Kager fra Thisted, er ikke dyrere end dine, men de er bedre«. — »Nå«, replicerede Madsen, »nogle siger, at det er prædikerne også.« Hermed sluttede denne samtale.

Niels Johannesen huskes som en mand, der næsten altid fik det sidste ord i en samtale, hvor man drillede hinanden. Med sin trillebør kørte han rundt og solgte fisk, og med denne transportform kunne det tage sin tid inden han nåede til vejs ende med de sidste små, tørre fisk. »Er dine fisk ikke lovlig gamle, Niels?« knurrede Jens Thomsen en dag, lige opstået fra middagsøvnen. »Nej«, lød det prompte svar, »for så ville de have været noget større.«

»Åh, lad os lige gøre spillet færdigt«, sagde Severin Tange, da der blev slået alarm ved krobranden i 1928. Han sad på kroen og spillede kort og havde lige fået 10 kløer på hånden. Tange emigrerede senere til Amerika.

I de »gode« gamle dage var pengene små, og de handlende blev ofte nødt til at strække sig langt med kreditten. En gang var udsigten til at bager Madsen kunne få sine penge fra en forgældet kunde så ringe, at Madsen sagde: »Nu sletter vi regningen, NN, men så må du også betale alt kontant herefter!« — »Det vil jeg også«, sagde kunden, »men kan du ikke lige give mig kredit i dag, for nu skylder jeg jo ingenting?« Et sådant ordskifte oplever man ikke i vore dages supermarkeder.

Paa Jernbanen. »Hvorfor gaaet Toget saa langsom?« spurgte en Rejsende Roudutøren. — »Rjøre vi ikke hurtig nok, løn De staa ud og gaa«, lød det mulle Svar. — »Ja, det havde jeg gjort for længe siden, dersom j-g ikke vidste, at min Familie først kommer til efter mig ved Togets Afomst, og j-g er dog kjed af at gaa et Par Timer paa Stationen og vente efter dem.«

*To hestespannd fra Laurids Kjærgaards vognmandsforretning i Bedsted
— her fotograferet foran Agger Badehotel i 20-erne.*

»Min kone er så glad for mig, fordi jeg drak så mange bajere, da de var billige«. Så ram-mende kunne en nu afdød Bedsted-borger ironisere over sin lille last og samtidig karakterisere det gode familieforhold i hjemmet.

»Hr. Pumling, vil De slibe min kniv«, sagde den altid korrekte stationsforstander Hansen og undrede sig over, at en høflig forespørgsel ikke blev opfattet efter fortjeneste. Hvordan skulle han også vide, at de kendte Grurup-smede havde »navn« efter deres udseende (pumling = æbleskive).

Fiskehandler Kræn (Chr.) Frederiksen og hustru Anne Kirstine foran hjemmet (nu Thylandsgade 31). Endnu i 1918 solgte Frederiksen slagteraffald – fra kasser på spisestuebordet!

Distriktsjordemoder Dorte Madsen, der døde i 1933, 91 år gammel. Som jordemoder havde hun hjulpet 4.500 thyboer til verden. Jordemoderboligen var det nuværende Vestervigvej 115.

»Ak, ak«, sagde Martha Bak, når hun gik jordemoderen til hånd under en vanskelig fødsel — »awet lawet«.

Folk i ledende stillinger må ofte stå for skud, når ironien blomstrer. Da direktøren for Thy Højspændingsværk hed Torben Andersen, blev den hyggelige Bedsted-version af TH selvfølgelig »Torbens Højspændingsværk«. Ved udnævnelsen af en efterfølger for afdøde Torben Andersen, tog bestyrelsen så meget hensyn til folkeviddets muligheder, at de valgte en ny direktør ved navn Kurt Thiesen.

Hjertets Provins

Stationen var for mange porten ud til den store verden. Stemninger omkring begreber som »hjemstavn og verdensport« er skildret fint i Leo Estvads bog »Det yderste Danmark« (1943), hvorfra vi har fået lov til at bringe slutningen:

En graa Morgen : . . Verden er pjaskvaad af Himlens sivende Taarer.

Mellem Jernbanesporene ligger en Drive af sammenføgne Blade, Toget er endnu ikke kommet ind. Paa Perronen venter en Flok Realskoleelever, der skal 8 Minutter sydpaa. Drengene gaber og tværer, og i Ventesalen klumper Pigerne sig sammen paa Bænken som frysende Kyllinger paa en Pind.

Bommene uden for Stationen drejes ned, og Morgenekspresen larmer ind. Sommeren er rejst, Trækfuglene har øvet sig hele Maanedens, nu kommer de smaa Dage med karigt Lys og Regnens lange og bedøvende Graad. Hjertets Provins . . . hedder denne Station, og mit Hjerte blev sat i Pant ude ved Havet. Det er kun et halvt Menneske, der kører sydpaa.

Agrene stryger forbi Vinduet.

Et Træ svøbt i Efteraarets Skarlagensklæder springer i et hurtigt Chassé forbi Ruden og efterfølges af Lyngflader og blygraa Moser. En Hest stejler i Tøjret, da Ekspresen jager forbi. Røde Gaarde med Mælkejunger og en Vig af Fjorden løber som hastigt tegnede Vignetter over Rudens Firkant.

Regndraaberne pibler paa Glasset.

Hver eneste Ting derude minder om Verslinier, om Strofer, vi lærte at synge som Børn.

Nu er de kommet os saa nær igen, bag Fællesklassens Rude nynner de os i Møde med den mildeste Stemme.

Der staar en Kuffert ude i Gangen, den er overklistret med Hotelmærker fra mange Lande. Alle de smaa Plakater betyder en ny Hovedstad, en ny Morgen i Forventningens store Byer.

Et sted i Underbevistheden er en Gnist fænget og blusser op som trasket Træ. I lange Tider er den blevet holdt nede, denne lille djævelske flamme, nu svider den igen og omspænder alle Sanser med sin Ild.

»Se, dette vil jeg give dig,« frister den, »en By i Atlasbjargene . . . eller Persien, Du har aldrig været i Persien!« Udvéens Djævel hamrer løs paa min hjerteløse Person.

»Jeg vil ikke bytte Danmarks Efteraar med alt dit Blændværk. Jeg har set nok til at vide, at jeg hører hjemme her ved Fjordene.« Hans Ildkrop synes at skrumpe sammen efter dette Svar. Pludselig gaar Vejret fra ham, jeg har igen Overtaget og maner ham ned i den Underbevidsthed, hvorfra han et Øjeblik er undsluppet.

»Jeg vil ikke bytte jer bort,« hvisker jeg til de ilende Marker og de regndryppende Grantræer, »vi hører sammen!«

Og jeg skriver et Par Linier paa en Stump Papir, som jeg finder i Lommen:

*Der, hvor Du ikke er,
grønnes dine Forhaabninger.
Søg i dit eget Sind
efter Tilværelsens Undere.*

*Hjertets Provins er ved Alfarvej . . .
et Grøftekantrige,
en blæsende Kyst,
under Danmarks skyedede Stjerner.*

- 1928 : Læge Schleisner kommer til byen (i nuværende lægehus).
- 1932 : Peter Vilhelmsen overtager sygehuskørselen (18 øre/km).
- 1932 : Arbejderne klager over, at de kun kan tjene 2 - 2,50 kr. daglig ved sten-slagning og grusharvning.
- 1933 : Dyrlæge Andersen kommer til byen og bygger dyrlægeboligen.
- 1934 : Viadukten bygges ved det nuværende støberi.
- 1934 (10/7) : Det første sognerådsmøde afholdes i »De gamles Hjem«, der samme år er købt af H. Lützhöfft, Tandrup og skænket til kommunkontor og alder-domshjem.
- 1937 (ca.) : Jydsk Telefons montører forflyttes (8-10 familier rejser fra byen).
- 1938 (9/5) : Carl Overgaard Nielsen ansættes ved stationsbyskolen.
- 1942 : Læge Hans Therkildsen overtager Schleisners praksis.
- 1943 : Sognerådet forhøjer arbejdsmændenes timeløn til 1,45 kr.
- 1943 (febr. - marts) : Dybdahl indsamler 3.400 kr. til nyt bibliotek.
- 1945 (april) : Niels Dybdahl ansættes ved stationsbyskolen.
- 1946 : Dyrlæge Christensen (senere Rønhede) kommer til byen.
- 1947 : BIF bliver jyske mestre i A-rækken og rykker i mellemrk.
- 1948 - 50 : Andelsboligforeningen (formd. Carl Wensien) lader opføre 8 andelshuse, hvoraf de 6 i Stormgade.
- 1949 : Arbejdsmændenes Hus opføres.
- 1949 : Dagmar Jensen ansættes som lærer ved stationsbyskolen.
- 1952 : Erik Linnet producerer som den første i Thy formbrændsel.
- 1953 : Knud Christensen bliver FIAT-forhandler.
- 1954 : De gamles Hjem udvides med en fløj mod vejen.
- 1958 (1/8) : Svend Erik Primdal ansættes som lærer ved stationsbyskolen.
- 1960 : Bedsted Centralskole indvies.
- 1961 - 64 : 16 andelshuse bygges (12 på Balsbyvej, 4 i Skolegade).
- 1963 : Jens Valdemar Christensens tømmerforretning brænder. JV-møbler opføres.
- 1964 : Bedsted Fjernvarmeværk ibrugtages.
- 1967 : Dam-Beton bygges og Søvang Teglværk nedlægges.
- 1970 : Kommunesammenlægning til Sydthy Kommune.
- 1972 : Byen får 2 tandlæger (Birgit Løvgren og Erik Christensen).
- 1972 (1/6) : CC-marked bygges af Finn og Poul Christensen.
- 1972 (10/1) : Bedsted Børnehave indvies.
- 1974 : Bedsted Kro får spiritusbevilling.
- 1979 : Dyrlægerne Mogens Jonassen og Niels Rønhede deler praksis.
- 1979 : Læge Poul Thelkildsen overtager praksis efter sin far.
- 1980 (23/8) : Bedsted-Hallen indvies.
- 1982 (1/2) : Tandlæge Jens Krogsgaard overtager Erik Christensens praksis.
- 1982 (17.-25/4) : Banens og byens jubilæum fejres, bl.a. med afsløring af Bent Hallers hare-skulptur, kunstudstilling af Ellen Raadal, foto- og jernbaneudstilling på stationen og udgivelse af denne bog.

Bagsiden, øverst: Ellen Raadal: Stationspladsen i Bedsted, 1941. Udstillet på Charlottenborg 1943.
Bagsiden, nederst: Bent Haller arbejder på hare-skulpturen, der skal opstilles på stationspladsen i forbindelse med byjubilæet den 20. april 1982. (Foto: Uffe Larsen).

Bedsted bogen

Tilføjelser og rettelser til bogens tekst: Omslaget: 1887: Dyrlæge badstue, Villerup, dør. 1930: Læge Schleisner kommer til byen. Side 26: Personen ved kasseapparatet er Bisgaard. Side 35 nr. 7: Lars Clemmensen Laursen, nr. 8: Bogholder Nielsen. Side 42: Skemaet er fra 1924. Sidste ord på siden er Kirkebyskolen. Side 45 nr. 11: Anne-Lis Andersen. Side 49: Alfred Kjærgaard holder foran ølhandler Kappels (senere Trabs) butik. Side 49: Pigen i den mørke kjole er Viola Pedersen.

Rettelser og tilføjelser til skolebilledteksten side 48 modtages gerne (tlf. 94 52 39).

Vi takker for den gode modtagelse, bogen har fået og for læsernes hjælp til ovennævnte rettelser. Der er nu solgt 600 eksemplarer. Et meget begrænset restoplæg sælges kun i Bedsted Boghandel.

Redaktionen/Bedsted Håndværker- og Borgerforening

N.B.: Klip rettelserne ud og læg dem i bogen.

